

VYHODNOTENIE MEDZIREZORTNÉHO PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

NÁRODNÝ AKČNÝ RADÓNOVÝ PLÁN SLOVENSKEJ REPUBLIKY 2022 - 2026

Spôsob pripomienkového konania	
Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných	49 /24
Počet vyhodnotených pripomienok	49
Počet akceptovaných pripomienok, z toho zásadných	17 /3
Počet čiastočne akceptovaných pripomienok, z toho zásadných	1 /0
Počet neakceptovaných pripomienok, z toho zásadných	25 /17
Rozporové konanie (s kým, kedy, s akým výsledkom)	MF SR dňa 07. december 2021, rozpor odstránený
Počet odstránených pripomienok	
Počet neodstránených pripomienok	
Sumarizácia vznesených pripomienok podľa subjektov	

Č.	Subjekt	Pripomienky do termínu	Pripomienky po termíne	Nemali pripomienky	Vôbec nezaslali
1.	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	2 (0o,2z)	0 (0o,0z)		
2.	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
3.	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		

4.	Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave	17 (8o,9z)	0 (0o,0z)		
5.	Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky	6 (6o,0z)	0 (0o,0z)		
6.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (Úrad vlády Slovenskej republiky, odbor legislatívy ostatných ústredných orgánov štátnej správy)	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
7.	Verejnosť	16 (7o,9z)	0 (0o,0z)		
8.	Združenie pre reguláciu rizika z radónu	4 (1o,3z)	0 (0o,0z)		
9.	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
10.	Národná banka Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
11.	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
12.	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
13.	Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
14.	Štatistický úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
15.	Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
16.	Národný bezpečnostný úrad	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
17.	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky - Sekcia legislatívy	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
18.	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
19.	Generálna prokuratúra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	

20.	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
21.	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
22.	Protimonopolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
23.	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
24.	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
25.	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
26.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
27.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
28.	Úrad vlády Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
29.	Úrad pre verejné obstarávanie	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
30.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
31.	Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
32.	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
33.	Najvyšší súd Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
34.	Národná rada Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
35.	Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x

36.	Odbor aproximácie práva sekcie vládnej legislatívy Úradu vlády SR	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
37.	Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
38.	Združenie miest a obcí Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
39.	Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
40.	Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
41.	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
42.	Republiková únia zamestnávateľov	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
43.	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
44.	Konferencia biskupov Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
45.	Asociácia priemyselných zväzov a dopravy	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
	Spolu	49 (25o,24z)	0 (0o,0z)		

Vyhodnotenie vecných pripomienok je uvedené v tabuľkovej časti.

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:

O – obyčajná A – akceptovaná
Z – zásadná N – neakceptovaná
ČA – čiastočne akceptovaná

Subjekt	Pripomienka	Typ	Vyh.	Spôsob vyhodnotenia
MFSR	<p>Uvádzam, že MZ SR pri rokovaní k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024 nepredložilo požiadavku na zabezpečenie finančného krytia predmetných výdavkov. Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024 bol vládou SR schválený dňa 14. októbra 2021 a momentálne je predložený na rokovanie Národnej rady SR. Žiadam, aby všetky vplyvy (aj vplyvy na zamestnanosť) vyplývajúce z návrhu boli zabezpečené v rámci limitov kapitoly MZ SR na príslušné rozpočtové roky, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet. V nadväznosti na uvedené je potrebné upraviť doložku a analýzu vplyvov tak, aby z nich nevyplýval nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy a vypustiť úlohu C.1. pre podpredsedu vlády a ministra financií z návrhu uznesenia vlády SR.</p>	Z	A	<p>Rozpor odstránený na rozporovom konaní dňa 07. decembra 2021. Materiál upravený v zmysle záverov rozporového konania.</p>
MFSR	<p>V analýze vplyvov je v časti 2.2.4. uvedené, že na zabezpečenie špecializovaných činností a ďalšieho rozvoja podľa aktuálnych požiadaviek, sa v rámci jednotlivých odborov zriaďujú podľa potreby na základe rozhodnutia hlavného hygienika SR, dočasne alebo trvale aj ďalšie organizačné jednotky alebo odborné pracovné skupiny a po schválení MZ SR aj národné referenčné centra. Žiadam v analýze vplyvov jednoznačne uviesť, či</p>	Z	A	<p>Doložka vybraných vplyvov bola upravená v zmysle požiadavky. Do časti Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu kapitola 2.2.4. Výpočty vplyvov na verejné financie bol doplnený upresňujúci text: „Okrem uvedených kvantifikovaných finančných</p>

	predmetné opatrenie nezakladá vplyv na rozpočet verejnej správy.			požiadaviek v analýze vplyvov v tabuľke časti 2.2.4 sa nepredpokladajú ďalšie zvýšené požiadavky na počet zamestnancov a na výdavky na materiálno-technické vybavenie pracovísk, keďže predmetné výdavky boli už schválené v Doložke vybraných vplyvov k zákonu č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“
MIRRI SR	<p>K doložke vplyvov. Žiadame o úpravu doložky vplyvov a sprievodných dokumentov v zmysle odôvodnenia.</p> <p>ODÔVODNENIE: Predkladateľ nesprávne vyhodnotil zásadnú pripomienku z PPK. Z obsahu materiálu vyplýva, že bude vytvorená národná radónová databáza a informačný systém. Takéto vytvorenie databázy a informačného systému bude mať vplyv na informatizáciu spoločnosti. Elektronické databázy, informačné systémy, elektronické služby ale aj zverejňovanie informácií na webovom sídle je považované za elektronickú službu. Vzhľadom na to musia byť v zmysle § 12 ods. 1. písm. b) zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zapísané v MetaIS. Po zápise/registrácii v MetaIS sa vygeneruje kód pre službu tak aj pre systém a ten sa následne vpisuje do analýzy vplyvov. Predkladateľ uviedol kód ktorý nie je kódom systému z MetaIS. Predkladateľ sa vo</p>	Z	A	Analýza vplyvov na informatizáciu spoločnosti bola doplnená v zmysle požiadavky o tieto údaje: MetaIS: as_60025 – Poskytovanie údajov z ISVS 9083 Informačný systém Radiácie MetaIS: as_57358 – Služby IS Radiácie MetaIS: isvs_9083 – Informačný systém radiácie

	vyhodnotení v rámci PPK odvoláva na platnú legislatívu a predpisy EÚ, ale uvedená databáza, systém ani elektronická služba nie je v žiadnej legislatíve, na ktorú sa materiál odvoláva spomenutá. Vzhľadom na to žiadame, aby predkladateľ prepracoval a doplnil príslušnú analýzu vplyvov v súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov.			
MŽPSR	1. V kapitole 3 „Stratégia Národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky“ navrhujeme bod A3 premenovať na bod A4 a bode A3 uviesť: „K zdrojom zvýšenej aktivity Rn náležia aj viaceré výskyty podzemných vôd. Ide lokalizované pramene, často aj termálne vody, ktoré slúžia na liečebné alebo rekreačné účely. Dlhodobý pobyt alebo pitie z takýchto prírodných vodných zdrojov môže v zmysle príslušných zákonov a smerníc ohrozovať ľudské zdravie.“ 2. Do kapitoly 5 „2. fáza NARP 2022 – 2026“ do bodu A3 doplniť vetu: „Meranie objemovej aktivity Rn vo vybraných prírodných vodných zložkách napomôže identifikovať, lokalizovať a kvantifikovať mieru Rn-rizika.“ Odôvodnenie: K tradične uvádzaným geologickým zdrojom Rn rizika náleží najmä primárne horninové podložie a stavebné materiály odvodené z horninových zdrojov. V zmysle súčasnej celosvetovej stratégie bezuhlíkovej energie k alternatívnym zdrojom náležia aj aktuálne projekty využívania geotermálnej energie z hlbokých vrtov. Tieto zväčša nepretržite pracujúce systémy môžu prostredníctvom cirkulujúceho média privádzať z podpovrchových geologických štruktúr do výmenných zariadení na povrchu aj Rn zložku. Otázkou zostáva miera ochrany týchto zariadení a rozvodov voči	O	ČA	1. Úpravu bodu A3 nemôžeme akceptovať. Vaša konštatácia nie je správna. Dlhodobý pobyt ani pitie z takýchto prírodných vodných zdrojov v žiadnom prípade nepredstavuje ohrozenie zdravia. 2. Podľa zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa za pracovisko s možným zvýšeným ožiarением prírodným ionizujúcim žiarením považuje pracovisko, kde sa nakladá s vodárenskými kalmi z úpravy vody z podzemných zdrojov a za pracovisko s možným zvýšeným ožiarением radónom považuje pracovisko, na ktorom sa čerpaním, zhromažďovaním alebo iným spôsobom nakladá s vodou z podzemných zdrojov. Tieto pracoviská sú pokryté bodom A2. Pracoviská, na ktorých sa z hlbinných geologických

<p>rádioaktívnemu žiareniu z Rn. K zdrojom zvýšenej aktivity Rn náležia aj viaceré pramene a najmä termálne vody, slúžiace na kúpeľné a rekreačné účely. V záujme komplexného zhodnotenia navrhujeme identifikovanie naznačeného Rn-rizika a prípadné zakomponovanie tejto problematiky do predkladaného materiálu 3. Do 6. odstavca kapitoly Úvod navrhujeme doplniť: „... zabezpečiť informovanosť verejnej správy, hlavne príslušníkov stavebných úradov, zapojenie verejnosti,...“ 4. Za 6. odstavec kapitoly Úvod navrhujeme doplniť: „Najúčinnjším spôsobom zabezpečenia regulácie ožiarovania radónom v novostavbách a aj v novo-rekonštruovaných stavbách bude preukázateľné pravidelné vzdelávanie príslušníkov stavebných úradov z platnej legislatívy o radiačnej ochrane (primárne [3] Zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, hlavne § 1, § 2, § 130, § 132, § 133, § 134, § 135, § 136, § 138, ďalej [6] Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č.98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia).“ Odôvodnenie: Je potrebné zabezpečiť preukázateľnú edukáciu príslušníkov stavebných úradov z platnej legislatívy o radiačnej ochrane obyvateľstva, aby sa predišlo výstavbe ďalších nových rodinných domov, bytových domov, nebytových domov určených na poskytovanie služieb, v ktorých neboli, v prípade potreby, vykonané protiradónové stavebné opatrenia. Preukázateľne edukovaní príslušníci stavebných úradov sú prvým a zásadným predpokladom pre vybudovanie domov bez zvýšeného ožiarovania radónom. Neznalosť a nevedomosť o existencii legislatívy o radiačnej</p>		<p>štruktúr privádza na povrch termálna voda sú predmetom štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany z dôvodu ochrany pracovníkov obsluhujúcich rozvody v podzemných priestoroch, ochrany pracovníkov, ktorí poskytujú kúpeľnú starostlivosť – balneoterapiu a plavčikov na krytých kúpaliskách s termálnou vodou, zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov poskytujú inšpektorom dostatok nástrojov na zabezpečenie radiačnej ochrany pracovníkov. 3. Vlastný materiál bol upravený v zmysle pripomienky. 4. Nariadenie povinného školenia nie je možné v materiáli nelegislatívneho charakteru akým je predkladaný NARP. S časťou pripomienky, ktorá poukazuje na nedostatočnú úroveň vedomostí pracovníkov stavebných úradov sa však plne stotožňujeme a predkladaný materiál sme doplnili o navrhovaný text, ktorý sme čiastočne upravili, vzhľadom na skutočnosť, že sa práve pripravuje nový stavebný zákon a zákon o územnom plánovaní, kde by uloženie povinnosti sústavného</p>
--	--	---

<p>ochrane obyvateľstva u mnohých príslušníkov stavebných úradov je príčinou, že stále vznikajú novostavby alebo rekonštruované stavby s neriešenou radónovou problematikou – stavby s možnou vysokou úrovňou zdravotného rizika – s možnou vysokou úrovňou ožiarenia radónom. Preukázateľné preškolenie príslušníkov stavebných úradov z predmetnej platnej legislatívy o radiačnej ochrane obyvateľstva nie je finančne náročný prostriedok pre zvýšenie radiačnej hygieny novovznikajúcich a rekonštruovaných stavieb. 5. Do kapitoly 5 „2. fáza NARP 2022 – 2026“ do bodu B1 Zvýšenie radónového povedomia navrhujeme doplniť nasledovne: „...príslušníci štátnej správy, hlavne stavebných úradov, fyzické osoby – podnikatelia...“. 6. Do kapitoly 5 „2. fáza NARP 2022 – 2026“ do bodu B1 za prvý odstavec navrhujeme doplniť: „Pre účinnú realizáciu preventívnych a nápravných opatrení v novovznikajúcich a rekonštruovaných stavbách je nevyhnutné pripraviť legislatívu, ktorá zakladá povinnosť sústavného preukázateľného vzdelávania pracovníkov stavebných úradov z platnej legislatívy o radiačnej ochrane, primárne[3] Zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov , hlavne § 1, § 2, § 130, § 132, § 133, § 134, § 135, § 136, § 138, ďalej [6] Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č.98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.“ Odôvodnenie: Preukázateľné preškolenie príslušníkov stavebných úradov z predmetnej platnej legislatívy o radiačnej ochrane obyvateľstva nie je finančne náročný prostriedok pre efektívne zvýšenie radiačnej hygieny novovznikajúcich a</p>		<p>preukázateľného vzdelávania pracovníkov stavebných úradov malo byť zakotvené. 5. Vlastný materiál bol upravený v zmysle pripomienky. 6 . Nariadenie povinného školenia nie je možné v materiáli nelegislatívneho charakteru akým je predkladaný NARP. S časťou pripomienky, ktorá poukazuje na nedostatočnú úroveň vedomostí pracovníkov stavebných úradov sa však plne stotožňujeme a predkladaný materiál sme doplnili o navrhovaný text, ktorý sme čiastočne upravili, vzhľadom na skutočnosť, že sa práve pripravuje nový stavebný zákon a zákon o územnom plánovaní, kde by uloženie povinnosti sústavného preukázateľného vzdelávania pracovníkov stavebných úradov malo byť zakotvené.</p>
--	--	--

	<p>rekonštruovaných stavieb. Dôrazný a racionálny prístup odborne pripravených príslušníkov stavebných úradov zabezpečí minimalizáciu vzniku stavieb s potenciálnym zvýšeným ožiarením radónom. Tu je nutné upozorniť hlavne na § 132, ktorý pojednáva o bytových budovách na predaj a prenájom. V prípade neriešenia protiradónových opatrení je koncový odberateľ odkázaný na prípadné konanie alebo nekonanie developera, stavebníka, ohľadne realizácie protiradónových stavebných opatrení, ak ich realizáciu predurčilo stanovenie radónového indexu meraním, pred realizáciou stavby alebo pred rekonštrukciou stavby.</p>			
SZU	<p>Autori materiálu v kap. 2 prílohy č. 9 vlastný materiál požiadavku synergii a vyhnutie sa kontradikciám, ako sú úspory tepla, premietli do požiadavky koordinácie s Národným programom kontroly tabaku, čo poukazuje na nepochopenie zámeru smernice a príslušných ustanovení zákona. Jedným zo základných opatrení je zníženie koncentrácie radónu v interiéroch zvýšeným vetraním, čo prináša zvýšené náklady na vykurovanie. Proti tomuto opatreniu ide kontradiktórne zatepl'ovanie budov spojené s výmenou starých okien za nové, dobre tesniace a tým sa zhoršuje vetranie a spôsobuje zvýšenie koncentrácie radónu v interiéroch budov. Žiadame materiál dopracovať tak, aby boli dôsledne zohľadnené požiadavky prílohy č. 11 k zákonu č. 87/2018 Z. z. na obsah NARP, najmä ods. 2 písm. d).</p>	Z	N	<p>Neakceptované. SZU nie je povinne pripomienkujúcim subjektom. Pracovné rokovanie sa neuskutočnilo. V bode C4 vlastný materiál uvažuje s nadviazaním spolupráce s programami zameranými na zníženie energetickej náročnosti budov a na zlepšenie kvality vnútorného ovzdušia v pobytočných priestoroch, a to predovšetkým z dôvodu, že si orgány radiačnej ochrany plne uvedomujú možné kontraindikácie v súvislosti so zatepl'ovaním budov. Uvedené je v súlade s požiadavkami bodu 3.6 Establishment of links with related issues and programmes on energy saving and indoor air quality</p>

				<p>publikácie Radiation Protection No. 193 Radon in workplaces. Požiadavky na opatrenia, ktoré je potrebné dodržať pri rekonštrukcii budov s pobytovými priestormi a pracovísk na zníženie objemovej aktivity radónu, a to najmä pri rekonštrukciách zameraných na úsporu energie budú zahrnuté v detailných informáciách o nápravných opatreniach pre širokú laickú verejnosť aj odbornú verejnosť a zverejňované na web stránke www.narp.sk.</p>
SZU	<p>K dokumentu Príloha-č.-1-k-doložke-vplyvov-NARP-2022---2026_do-MPK.doc Dokument SPRÁVA O ÚČASTI VEREJNOSTI NA TVORBE MATERIÁLU NELEGISLATÍVNEJ POVAHY A VYHODNOTENIE KONZULTÁCIÍ S DOTKNUTÝMI PODNIKATEĽSKÝMI SUBJEKTMI uvádza konzultácie s neuvedenými subjektami a zároveň neuvádza ich pripomienky alebo požiadavky, iba to, že boli zapracované. To robí daný dokument nepreskúmateľný, nie je uvedené, aké konkrétne pripomienky boli vznesené, či a ako boli zapracované. Žiadame uviesť, ktoré subjekty boli konzultované, ich pripomienky a návrhy a spôsob ich zapracovania do NARP, ako aj zdôvodniť prečo nebola oslovená Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave</p>	Z	N	<p>Neakceptované. SZU nie je povinne pripomienkujúcim subjektom. Pracovné rokovanie sa neuskutočnilo. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky počas prípravy materiálu NARP oslovil všetky subjekty, ktoré považoval za potrebné prizvať na tvorbu NARP.</p>

SZU	<p>K dokumentu Príloha-č.-2-Analýza-vplyvov-na-rozpočet-verejnej-správy-NARP-2022---2026_do-MPK.doc máme tieto pripomienky: V dokumente sa uvádzajú požadované finančné prostriedky na stratégii NARP. Na reprezentatívny prieskum sa požadujú 2x30 000 ks stopových detektorov v pevnej fáze po 25 € včítane vyhodnotenia. K tomu sa osobitne žiadajú financie aj na vyhodnotenie meraní, distribúciu a zber detektorov, vytvorenie informačných systémov a pohonné hmoty. Vytvára sa zvláštny mix obstarania vyhodnotenia detektorov z externého prostredia a činností zabezpečovaných úradmi verejného zdravotníctva. Predpokladaná cena samotného detektora je 6 €, ako je uvedené nižšie v tabuľke a jeho vyhodnotenie, ktoré pozostáva z nenáročného chemického leptania v hydroxide a odčítania počtu stôp na automatickom zariadení (mikroskop s kamerou a motorickým stolíkom pripojeným na PC) vychádza neprímerane vysoko na 19 € na jeden detektor. Navyše si úrady plánujú zakúpiť vyhodnocovacie zariadenia s príslušenstvom a budovať NRC a zároveň nemieni detektory z prieskumu vyhodnocovať, čo vykazuje známky nelogickosti a nevhodnosti. Celá táto koncepcia financovania je v rozpore s modelom fungovania dozorných orgánov radiačnej ochrany v EÚ, kde laboratórne činnosti sú delegované na osobitnú organizáciu (podpora vedecká a laboratórna) a správny orgán vykonáva iba licencovanie a kontrolnú činnosť, ako napríklad v ČR, kde orgánom je SÚJB a laboratórne činnosti vykonáva SÚJCHBO, alebo sa obstarávajú verejne. Nákup zariadení na vyhodnotenie detektorov nie je spojený s nákladmi na odborných pracovníkov, ktorí by mali toto</p>	Z	<p>N</p> <p>Neakceptované. SZU nie je povinné pripomienkujúcim subjektom. Pracovné rokovanie sa neuskutočnilo. Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy v časti 2.2.4. Výpočty vplyvov na verejné financie v tabuľke uvádza cenu za dodanie jedného kusu stopového detektora aj s jeho následným vyhodnotením. Pripomienka vychádza z nepochopenia navrhovaného postupu. NARP uvažuje so zriadením NRC a poskytovaním služby merania radónu vo vnútornom ovzduší budov určených na trvalý pobyt obyvateľov a na pracoviskách a na výkon štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany na pracoviskách so zvýšeným prírodným ionizujúcim žiarením a radónom až v roku 2023. ÚVZ SR a RÚVZ BB budú poskytovať služby merania radónu vo vnútornom ovzduší budov určených na trvalý pobyt obyvateľov na prízemí (alebo na prvom nadzemnom podlaží) a v podzemí bezodplatne. Okrem nami uvedených kvantifikovaných finančných požiadaviek v analýze vplyvov v časti 2.2.4 v spomínanej</p>
-----	---	---	--

	<p>vykonávať, ani na mzdové náklady pre NRC a preto je dôvodný predpoklad, že zariadenia nebudú využívané. Žiadame podrobnejšie zdôvodniť cenu za stopový detektor a jeho vyhodnotenie, ktorú autori návrhu predpokladajú vo výške až 25 €. Žiadame materiál dopracovať o personálne vybavenie NRC a prislúchajúce mzdové náklady. Prepracovaný materiál s reálnymi nákladmi žiadame opätovne predložiť do MPK.</p>		<p>tabuľke sa nepredpokladajú ďalšie zvýšené požiadavky na počet zamestnancov a na výdavky na materiálno-technické vybavenie pracovísk, keďže predmetné výdavky boli už schválené v Doložke vybraných vplyvov k zákonu č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Úlohy a právomoci, zodpovednosti a financovanie orgánov radiačnej ochrany sú predmetom zákonných úprav a nemôžu byť upravované nelegislatívnym materiálom ako je NARP. Doložka vybraných vplyvov bola upravená v zmysle požiadavky MF SR, kde sa uvádza: „Okrem uvedených kvantifikovaných finančných požiadaviek v analýze vplyvov v tabuľke časti 2.2.4 sa nepredpokladajú ďalšie zvýšené požiadavky na počet zamestnancov a na výdavky na materiálno-technické vybavenie pracovísk, keďže predmetné výdavky boli už schválené v Doložke vybraných vplyvov k zákonu č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých</p>
--	---	--	---

				zákonov.“ Z uvedeného dôvodu je Vami vznesená pripomienka irelevantná.
SZU	Predložený materiál Príloha-č.-2-Analýza-vplyvov-na-rozpočet-verejnej-správy-NARP-2022---2026_do-MPK.doc neuvádza v kap. 2.2.1. požadované údaje, kto bude návrh implementovať ani kde sa budú služby poskytovať. Žiadame dopracovať.	O	N	Kapitola 2.2.1. analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy diskutuje popis predloženého návrhu. Všetky požadované údaje sú uvedené v časti 2.2.4.
SZU	Pripomienka k dokumentu Obal materiálu do MPK Uvedený obsah materiálu obsahuje iba 4 body, čo nezodpovedá zverejneným dokumentom, ktorých je spolu 15. V nich sa dokument obal materiálu vyskytuje dva krát a nie je jasné, ktorý je platný. Žiadame doplniť obsah materiálu podľa skutočnosti.	O	N	Obal materiálu bol vygenerovaný automaticky portálom SloVlex. Predkladateľ postupoval štandardným postupom pre vkladanie materiálov do MPK. Niektoré dokumenty generovala platforma automaticky a predkladateľ vkladal len „nepovinné prílohy“.
SZU	Pripomienky k dokumentu Doložka vplyvov V bode 4 dokumentu sa uvádzajú sa iba ÚVZ SR a RÚVZ, pritom v § 135 zákona č. 87/2018 Z. z. sa ako podieľajúce sa rezorty uvádzajú aj Ministerstvo životného prostredia SR a Ministerstvo školstva a jemu podriadené organizácie. Podľa prílohy č. 11 zákona č. 87/2018 Z. z. NARP má zaviesť zrozumiteľný, priebežne aktualizovaný systém vzdelávania projektantov, architektov, stavebných inžinierov, lekárov, pracovníkov vykonávajúcich stavebný dozor na stavbách, pracovníkov stavebných úradov, učiteľov, pracovníkov realitných kancelárií a laickej verejnosti o	Z	N	Neakceptované. SZU nie je povinne pripomienkujúcim subjektom. Pracovné rokovanie sa neuskutočnilo. Z platnej legislatívy Slovenskej republiky v oblasti radiačnej ochrany vyplýva povinnosť Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a príslušných regionálnych úradov verejného zdravotníctva podieľať sa na regulácii a usmerňovaní ožiarenia radónom. Ďalšie organizácie

	<p>radónovej problematike v pobytových priestoroch a na pracoviskách; na tento účel využiť spoluprácu mimovládnych organizácií a médií. Má sa podporovať spoluprácu s Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky pri zabezpečení kvality metód na stanovenie objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch a na pracoviskách, radónového indexu pozemku. To znamená spoluprácu aj s Ministerstvom dopravy a výstavby SR, ÚNMS SR a mimovládnymi organizáciami. V bode 6 prílohy č. 9 sa uvádzajú viaceré organizácie resp. rezorty, ktoré by sa mali na NARP podieľať, ako však z návrhu vyplýva, neboli pri príprave NARP oslovené. Žiadame doplniť uvedený bod č. 4 aj o subjekty, ktoré sa majú podieľať v rámci NARP v zmysle uvedeného ustanovenia zákona o radiačnej ochrane a prílohy č. 11 zákona a bodu č. 6 prílohy č. 9 a prizvať ich na prípravu návrhu NARP, po prepracovaní materiálu predložiť do MPK.</p>		<p>podieľajúce sa na uskutočňovaní NARP 2022-2026 sú uvedené v kapitole 6 vlastného materiálu. Výstupom predkladaného materiálu je vykonanie prieskumu objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch a na pracoviskách na účel identifikácie území so zvýšeným výskytom radónu. V zmysle § 135 ods. 5 zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstvom dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky a Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky navrhuje aktualizáciu národného akčného radónového plánu raz za päť rokov. Predkladaný NARP je prvý NARP Slovenskej republiky.</p>
SZU	<p>Pripomienky k dokumentu Príloha-č.-1-k-doložke-vplyvov-NARP-2022---2026_do-MPK.doc Napriek tomu, že zákon č.</p>	Z	<p>N Neakceptované. SZU nie je povinne pripomienkujúcim subjektom. Pracovné rokovanie sa neuskutočnilo.</p>

	<p>87/2018 Z. z. ustanovuje zainteresovanie viacerých rezortov, tak na príprave materiálu sa podieľali iba ÚVZ SR a RÚVZ. Rovnako neboli k príprave materiálu prizvané iné subjekty rezortu zdravotníctva ako je SZU v Bratislave (predtým ÚPKM v Bratislave) napriek tomu, že sa problematikou zaoberá desiatky rokov, čo je vidieť aj z citácií použitých zdrojov, ako aj z množstva publikovaných výsledkov skríningu radónového rizika v SR, v domácich a zahraničných odborných periodikách. Žiadame do prípravy dokumentov a stratégií NARP prizvať subjekty uvedené v § 135 zákona č. 87/20018 Z. z., ktorým zákon ukladá povinnosti a kompetencie. Zároveň žiadame do prípravy NARP prizvať Slovenskú zdravotnícku univerzitu v Bratislave.</p>		<p>Z platnej legislatívy Slovenskej republiky v oblasti radiačnej ochrany vyplýva povinnosť Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a príslušných regionálnych úradov verejného zdravotníctva podieľať sa na regulácii a usmerňovaní ožiarenia radónom. Ďalšie organizácie podieľajúce sa na uskutočňovaní NARP 2022-2026 sú uvedené v kapitole 6 vlastného materiálu. Výstupom predkladaného materiálu je vykonanie prieskumu objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch a na pracoviskách na účel identifikácie území so zvýšeným výskytom radónu V zmysle § 135 ods. 5 zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov Urad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstvom dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky a Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej</p>
--	---	--	--

				republiky navrhuje aktualizáciu národného akčného radónového plánu raz za päť rokov. Predkladaný NARP je prvý NARP Slovenskej republiky.
SZU	Údaje prevzaté z dizertačnej práce z roku 2003 použité v prílohe č. 9 vlastný materiál boli spracované pri použití konverzných koeficientov platných v tej dobe a tie sa medzičasom zmenili. Ich zmena môže mať vplyv na platnosť uvádzaných údajov k dnešnej dobe a preto žiadame uvedené údaje prepočítať s použitím najnovších konverzných koeficientov a uvádzať aktualizované.	O	N	Autori predkladaného materiálu dodržiavajú zásady a pravidlá citovania podľa normy ISO a vykonajú vlastné výpočty po uskutočnení prieskumu s najaktuálnejšími konverznými faktormi, ktoré budú v tom čase publikované a odporúčané ICRP, UNSCEAR a Európskej komisie.
SZU	V časti A1 prílohy č. 9 vlastný materiál má byť stratégia identifikácie typov bytových priestorov, ale autori uvádzajú ustanovenie zákona, ktoré vlastne identifikuje typy bytových priestorov. Nie je uvedené, na základe akých kritérií sa identifikujú (iba vzťah k podzemným podlažiam budov). Žiadame materiál dopracovať a predložiť znovu do MPK.	Z	N	Neakceptované. SZU nie je povinne pripomienkujúcim subjektom. Pracovné rokovanie sa neuskutočnilo. V bode A1 vlastného materiálu je uvedené: Identifikácia typov bytových priestorov, kde sa dlhodobo zdržiava verejnosť, napr. predškolské zariadenia, školské zariadenia, zariadenia na poskytovanie sociálnych služieb, zariadenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, atď., ktoré budú zahrnuté do národného radónového programu. Ďalším kritériom je ich umiestnenie v podzemí, resp. prvom nadzemnom

			<p>podlaží. Ide o ich identifikáciu, nie o výber z identifikovaných pobytových priestorov. Kritéria, na základe ktorých budú vybrané konkrétne pobytové priestory, ktorý sa priamo dotkne uskutočňovanie reprezentatívneho prieskumu zo zoznamu identifikovaných budov sú diskutované v bode A2 vlastného materiálu. Komplexný reprezentatívny radónový prieskum bude vykonaný pracovníkmi ÚVZ SR a príslušných RÚVZ v pobytových priestoroch a na pracoviskách na účel vytvorenia radónových máp na základe týchto kritérií - SR bude rozdelená na 490 miest vzorkovania (mriežka 10 km x 10 km), - v každom mieste vzorkovania bude náhodne vybraných 15 budov s uvažovaním priorit jednotlivých etáp, t. j. spolu 7350 miest, - meranie sa bude vykonávať v budovách na trvalo obývanom prízemí (prvom nadzemnom podlaží alebo v podzemí), - merania budú realizované pomocou detektorov stôp v pevnej fáze (ďalej len „detektory“) v nevykurovacej sezóne 6 mesiacov so</p>
--	--	--	---

			<p>začiatkom merania v máji a vo vykurovacej sezóne 6 mesiacov so začiatkom merania v novembri, podľa potreby v dvoch, prípadne viacerých vybraných miestnostiach, - vyhodnocovanie detektorov budú vykonávať fyzické osoby - podnikatelia alebo právnické osoby, ktoré sú držiteľmi registrácie vydané príslušným orgánom radiačnej ochrany podľa zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane, ktoré preukazujú ich spôsobilosť vykonávať predmetné stanovenia s využitím metrologicky overených meradiel v súlade so zákonom č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, - ďalšie kritériá budú stanovené pracovníkmi územne príslušných orgánov radiačnej ochrany a budú prílohou aktualizovaného NARP (napr. vydanie stavebného povolenia pred/po roku 1992, hustota osídlenia, plošná výmera pracoviska v podzemí alebo prvom nadzemnom podlaží, počet tried v podzemí/prvom nadzemnom podlaží, rovnomernosť rozloženia meracích miest v danom</p>
--	--	--	---

				mieste vzorkovania, atď.). Geologická situácia a geofyzikálne pomery v lokalite môžu mať vplyv na objemovú aktivitu radónu v pobytovom prostredí a vo väčšine prípadov aj majú. Preto geologická situácia bude ďalším faktorom, ktorý rovnako ovplyvní výber konkrétnych typov budov.
SZU	V časti A3 prílohy č. 9 vlastný materiál má byť stratégia Výber vhodnej štatistickej metódy na identifikáciu území so zvýšeným výskytom radónu, avšak v krátkom texte nie je o výbere štatistickej metódy uvedené nič. Majú sa na tom podieľať pracovníci piatich úradov, pritom je dôvodná pochybnosť o ich odbornosti. Výskyt radónu v pôde je vysoko nehomogénny a z toho dôvodu pri nevhodne vybranej štatistickej metóde hrozí, že budovy s vysokou koncentráciou nebudú zmerané a následne stanovená váha príslušného štvorca 10km x10km v kategórii rizika bude zle stanovená a výsledok bude nízke riziko namiesto správne stanoveného. Žiadame materiál doplniť o popis štatistickej metódy	Z	N	Neakceptované. SZU nie je povinne pripomienkujúcim subjektom. Pracovné rokovanie sa neuskutočnilo. Bez uskutočnenia reprezentatívneho prieskumu radónu vo vnútornom ovzduší pobytových priestorov a pracovísk nevieme primerane nastaviť štatistické metódy na identifikáciu území so zvýšeným výskytom radónu. NARP vychádza z predpokladu, že pri identifikácii území so zvýšeným výskytom radónu sa zohľadní • percento (momentálne nevieme povedať či 5%, 10%,...) budov, v ktorých budú namerané koncentrácie objemovej aktivity radónu vyššie ako je referenčná úroveň 300 Bq/m3 v danom regióne, • ekonomické a sociálne kritériá, ktoré budú závisieť

			<p>okrem iného aj od možností štátneho rozpočtu a rozpočtu orgánov štátnej správy a samosprávy. Poskytovanie finančnej podpory na vykonanie nápravných opatrení v budovách s pobytovými priestormi so zvýšeným výskytom radónu, bude potrebné upraviť prijatím vhodnej právnej úpravy kompetentným orgánom na poskytovanie dotácií zo štátneho rozpočtu. Vplyvy vyplývajúce z takejto právnej úpravy pre bytové budovy alebo nebytové budovy vo vlastníctve štátu bude potrebné zabezpečiť v rámci schválených limitov dotknutého subjektu na príslušné rozpočtové roky, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet. Po ukončení a vyhodnotení prieskumu bude možné určiť územia so zvýšeným výskytom radónu a po aktualizácii NARP v súlade s platnými ustanoveniami zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov bude možné analyzovať aj potenciálne negatívne vplyvy. Tieto potenciálne negatívne vplyvy budú zohľadnené v návrhu aktualizácie NARP na roky</p>
--	--	--	--

				2027 – 2031. Návrh aktualizácie bude opäť predložený ako nelegislatívny materiál na rokovanie vlády.
SZU	V časti B1 prílohy č. 9 vlastný materiál má byť stratégia o zvyšovaní radónového povedomia. Zároveň sa v bode uvádza, že „stratégia zahŕňa identifikáciu preventívnych opatrení, metód na stanovenie radónového indexu pozemku, nástrojov na znižovanie ožiarenia z prírodného zdroja ionizujúceho žiarenia a stavebných materiálov posudzovaných z hľadiska emisie žiarenia gama a identifikáciu nápravných opatrení, metód na stanovenie ožiarenia z prírodného zdroja ionizujúceho žiarenia v stavbe, nástrojov na prevenciu prenikania radónu do stavby a stavebných materiálov posudzovaných z hľadiska emisie žiarenia gama.“, čo nie je v súlade s cieľom/stratégiou – informovať. Žiadame prepracovať, aby bol materiál konzistentný.	O	A	Materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
SZU	V časti prílohy č. 9 vlastný materiál o projekte STEAM sú uvedené linky, ktoré majú byť dostupné k dispozícii stále online. Po kliknutí na odkaz sme zistili, že už nie sú aktívne a preto žiadame údaje opraviť.	O	A	Dotazníkový prieskum bol časovo ohraničený. V čase prípravy predloženého materiálu boli predmetné linky aktívne. V súčasnosti je dotazníkový prieskum ukončený, avšak ešte nie je vyhodnotený.
SZU	V kapitole 2 prílohy č. 9 vlastný materiál sa opakovane uvádza, že zákonom bola stanovená referenčná úroveň. Žiadame opraviť	O	A	Vlastný materiál upravený v zmysle pripomienky.

	nasledovne – zákonom bola ustanovená referenčná úroveň.			
SZU	V kapitole 2. Súčasná situácia v SR prílohy č. 9 vlastný materiál sa uvádza korelačný koeficient 0,84 bez uvedenia štatistickej metódy, ku ktorej sa má vzťahovať. Zároveň absentujú závery, ktoré by z uvedeného koeficientu mali plynúť – nie je jasné, prečo tento údaj autori používajú. Žiadame materiál doplniť.	O	A	Vlastný materiál bol doplnený o citáciu.
SZU	V prílohe č. 9 sa uvádzajú rôzne čísla pre referenčnú úroveň a spôsobujú zmätok, lebo nie je vysvetlené prečo WHO odporúča 100 Bq.m-3, ale zákon č. 87/2018 Z. z. ustanovil 300 Bq.m-3. Odvolávajú sa na smernicu č. 2013/59/EURATOM, avšak tá žiada hodnotu 300 Bq.m-3 neprekročiť bez zdôvodnenia, to znamená, že predpokladá stanovenie národnej referenčnej úrovne na nižšej úrovni koncentrácie a až potom jej ustanovenie predpisom. Navyše spomenutá práca RNDr. Vičanovej, PhD. a údaje z nej použité pri vypracovaní materiálu sa vzťahujú na dovedy platné všeobecne záväzné právne predpisy. Vyhláškou MZ SR č. 406/92 Zb. o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z radónu a ďalších prírodných rádionuklidov, v znení účinnom od 14. 8. 1992 do 23. 1. 2001 bola ustanovená zásahová úroveň priemernej ročnej ekvivalentnej objemovej aktivity radónu 200 Bq.m-3 pre ovzdušie v miestnosti určených na bývanie a následne vyhláškou MZ SR č. 12/2001 Z. z. o požiadavkách na zabezpečenie radiačnej ochrany v znení účinnom od 24. 1. 2001 do 31. 5. 2006, bola ustanovená odvodená zásahová úroveň priemernej ročnej objemovej aktivity radónu 500 Bq.m-3	Z		Neakceptované. SZU nie je povinne pripomienkujúcim subjektom. Pracovné rokovanie sa neuskutočnilo. Pripomienka nemá charakter pripomienky, je len konštatovaním. Referenčné úrovne sú ustanovené zákonom č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Predmetom MPK je NARP, nie zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým bola ustanovená referenčná úroveň. Rovnako ani výklad terminológie nie je predmetom MPK.

	(hodnota 500 Bq. m-3 objemovej aktivity radónu zodpovedá hodnote 200 Bq.m-3 ekvivalentnej objemovej aktivita radónu pre faktor rovnováhy 0,4). Žiadame materiál doplniť o vysvetlenie.			
SZU	V prílohe č. 9 vlastný materiál sa viac krát uvádzajú údaje z dizertačnej práce RNDr. Magdalény Vičanovej, PhD bez toho, aby autor v texte uviedol odkazy na túto prácu, resp. sa uvádzajú ako výsledky prieskumu bez uvedenia zdroja informácií. Pritom sa nespomínajú ďalšie významné výstupy z APVV štátnych projektov , úspešne riešené na SZU v Bratislave. Žiadame materiál doplniť.	O	N	NARP nemá charakter vedeckej práce a nevyžaduje rešerš na danú tému. RNDr. Magdaléna Vičanová, PhD. je spoluautorkou NARP, podieľala sa na jeho príprave a v danej problematike má bohaté skúsenosti. Z uvedeného dôvodov boli citované jej publikácie súvisiace s radónovou problematikou.
SZU	Vo všetkých častiach návrhu týkajúcich sa vplyvov sa negatívne finančné vplyvy na podnikateľské prostredie a zaťaženie obyvateľov, údajne z dôvodu prieskumu, ale zároveň ako výstupy uvádza zníženie počtu bytov a prostredí so zvýšenou koncentráciou radónu. Zníženie koncentrácie radónu sa vykonáva opatreniami, ktoré sú spojené s nákladmi na ich vykonanie a nie iba zameraním určitého stavu. Ako jednu zo stratégií sa uvádza C3 poskytovanie finančnej podpory pre vykonanie nápravných opatrení ale v analýze vplyvov sa vplyv na rozpočet neuvádza. Žiadame v celom materiáli uvádzať logicky podložené a pravdivé informácie o krátkodobých negatívnych finančných vplyvoch NARP, ktoré sú vyvažované v dlhodobom horizonte znížením počtu karcinómov pľúc a s nimi spojených nákladov napríklad na zdravotnú starostlivosť o potenciálnych pacientov.	Z	N	Neakceptované. SZU nie je povinne pripomienkujúcim subjektom. Pracovné rokovanie sa neuskutočnilo. Poskytovanie finančnej podpory pre vykonanie nápravných opatrení v budovách s pobytoými priestormi so zvýšeným výskytom radónu bude potrebné upraviť legislatívne prijatím vhodnej právnej úpravy kompetentným orgánom na poskytovanie dotácií zo štátneho rozpočtu. Vplyvy vyplývajúce z takejto právnej úpravy pre bytové budovy alebo nebytové budovy vo vlastníctve štátu bude potrebné zabezpečiť v rámci schválených limitov dotknutého subjektu na

				príslušné rozpočtové roky, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet. Po ukončení a vyhodnotení prieskumu bude možné určiť územia so zvýšeným výskytom radónu a po aktualizácii NARP v súlade s platnými ustanoveniami zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov bude možné analyzovať aj potenciálne negatívne vplyvy. Tieto potenciálne negatívne vplyvy budú zohľadnené v návrhu aktualizácie NARP na roky 2027 – 2031. Návrh aktualizácie bude opäť predložený ako nelegislatívny materiál na rokovanie vlády.
ÚJDSR	K vlastnému materiálu a správe o účasti verejnosti na tvorbe materiálu navrhujeme doplniť číslovanie strán.	O	A	Číslovanie strán doplnené v zmysle pripomienky.
ÚJDSR	K vlastnému materiálu navrhujeme doplniť na začiatok textu názov „Návrh národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky na roky 2022 až 2026“. Odôvodnenie: Návrh uznesenia vlády explicitne uvádza názov Návrh Národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky na roky 2022 až 2026, avšak samotný vlastný materiál tento názov neobsahuje.	O	A	Vlastný materiál upravený v zmysle pripomienky.

ÚJDSR	V texte vlastného materiálu navrhujeme zjednotiť používanie názvov orgánov štátnej správy, medzinárodných organizácií a taktiež používanie ich skratiek.	O	A	Vlastný materiál upravený v zmysle pripomienky.
ÚJDSR	V texte vlastného materiálu v časti „Úvod“ v odseku 6 prvá veta navrhujeme slová „v súlade so štandardami“ upraviť na „v súlade s bezpečnostnými štandardami“. Odôvodnenie: upresnenie formulácie textu.	O	A	Vlastný materiál upravený v zmysle pripomienky.
ÚJDSR	Vo vlastnom materiáli v časti 4. Prípravná fáza NARP, Pilotný radónový prieskum, odsek 3, na začiatok prvej vety navrhujeme doplniť slovo „implementácia“. Následne navrhujeme upraviť spojenie „projekt RER 9153“ do príslušného gramatického tvaru nasledovne „projektu RER 9153“. Odôvodnenie: Formuláciu navrhujeme upraviť z dôvodu, že vykonané postupy predstavujú súčasť implementácie projektu RER 9153 v Slovenskej republike	O	A	Vlastný materiál upravený v zmysle pripomienky.
ÚJDSR	Vo vlastnom materiáli v časti 4. Prípravná fáza NARP, Pilotný radónový prieskum, prvý odsek, navrhujeme medzi slová „v rámci projektu“ doplniť slovo „regionálneho“. Vetu navrhujeme ukončiť spojením „RER 9153“. Za vetu končiacu slovom „RER 9153“ navrhujeme doplniť nasledovnú vetu: „Projekt RER9153 s názvom „Zvyšovanie regionálnych kapacít na kontrolu dlhodobých rizík pre obyvateľstvo spôsobených radónom v obydliach a na pracoviskách“ je súčasťou programu technickej	O	A	Vlastný materiál aj Správa o účasti verejnosti upravené v zmysle pripomienky.

	<p>spolupráce MAAE, ktorej koordinátorom je Úrad jadrového dozoru SR a je zameraný najmä na podporu členských štátov pri vytváraní a implementácii národných akčných plánov v súlade so všeobecnými bezpečnostnými požiadavkami MAAE GRS časť 3.“ Následne navrhujeme pokračovanie odseku slovami „, v rámci projektu RER 9153 uskutočňovali...“ Predmetnú úpravu textu navrhujeme zapracovať v rovnakom znení do príslušnej časti Správy o účasti verejnosti na tvorbe materiálu. Odôvodnenie: Identifikáciu projektu navrhujeme uviesť z dôvodu lepšej prehľadnosti, nakoľko pre širokú verejnosť a nezainteresované subjekty iba číselné označenie projektu nemusí byť zrozumiteľné. ÚJD SR navrhujeme uviesť vzhľadom na to, že plní úlohu koordinátora implementácie programu technickej spolupráce MAAE v Slovenskej republike.</p>			
<p>ÚNMSSR ÚVSR</p>	<p>Pripomienka k bodu č. 5 „2. fáza NARP 2022 - 2026“: Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky upozorňuje, že merania objemovej aktivity radónu vykonávané na základe zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú merania vykonávané autorizovanými osobami s rozhodnutím o autorizácii na výkon úradného merania. Odôvodnenie: § 28 a § 35 zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 198/2020 Z. z.</p>	<p>O</p>	<p>A</p>	<p>K bodu 5 „2. fáza NARP 2022 – 2026“ časť A2) Reprezentatívny prieskum vo vnútornom ovzduší vybraných pobytových priestorov a pracovísk bol doplnený nasledovný text: „vyhodnocovanie detektorov budú vykonávať fyzické osoby - podnikatelia alebo právnické osoby, ktoré sú držiteľmi registrácie vydané príslušným orgánom radiačnej ochrany podľa zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane, ktoré preukazujú ich spôsobilosť vykonávať predmetné</p>

			stanovenia s využitím metrologicky overených meradiel v súlade so zákonom č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“
ÚNMSSR ÚVSR	<p>Pripomienka k celému materiálu: Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky upozorňuje, že podľa § 11 zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 198/2020 Z. z. (ďalej len „zákon o metrológii“) sa meradlá používané pri meraní aktivity radónu za účelom ochrany zdravia, bezpečnosti, majetku alebo životného prostredia zaraďujú do skupiny určených meradiel. Odôvodnenie: Podľa § 11 ods. 3 zákona o metrológii bez vykonania metrologickej kontroly alebo posúdenia zhody sa určené meradlo nesmie uviesť na trh a používať. Z uvedeného vyplýva, že v rámci Slovenskej republiky sa na meranie radónu môžu používať iba meradlá schváleného typu (https://typovky.unms.sk/tsk) s platným overením.</p>	O	<p>K bodu 5 „2. fáza NARP 2022 – 2026“ časť A2) Reprezentatívny prieskum vo vnútornom ovzduší vybraných pobytových priestorov a pracovísk bol doplnený nasledovný text: „vyhodnocovanie detektorov budú vykonávať fyzické osoby - podnikatelia alebo právnické osoby, ktoré sú držiteľmi registrácie vydané príslušným orgánom radiačnej ochrany podľa zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane, ktoré preukazujú ich spôsobilosť vykonávať predmetné stanovenia s využitím metrologicky overených meradiel v súlade so zákonom č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“</p>
Verejnost'	<p>Je pozitívne, že nejaká verzia NARP SR bola konečne predložená aj keď s veľkým oneskorením v porovnaní s inými štátmi. Negatívom predloženého materialu je, že sa prakticky nevenuje</p>	O	<p>Pripomienka nemá charakter pripomienky k predloženému materiálu. Ide o konštatovanie všeobecných informácií autorom</p>

<p>hlavným položkám, ktoré je potrebné zohľadniť pri príprave národného akčného plánu na riešenie dlhodobých rizík ožiarenia radónom podľa prílohy XVIII Smernice Rady 2013/59. Jedná sa najmä o rozpracovanie stratégie vykonávania prieskumov interiérových koncentrácií radónu alebo koncentrácií plynu v pôde na účely odhadu distribúcie interiérových koncentrácií radónu z meraní a stanovenia ostatných parametrov (ako sú druhy pôdy a horniny, priepustnosť a obsah rádia-226 v hornine alebo pôde)-bod 1 Smernice a ďalej kritériám využívaným na určenie oblastí alebo vymedzenie iných parametrov, ktoré možno použiť ako špecifické ukazovatele situácií, keď môže dôjsť k vysokému ožiareniu radónom (bod 2 Smernice). Predložená stratégia NARP SR sa prakticky začína až od bodu 3 prílohy Smernice. Prehnane veľký dôraz v NARP je kladený na radónovú osvetu často organizovanú mimo národnej úrovne na úkor iných odborných aktivít. V materiáli chýba fundovaná optimalizácia nákladov z hľadiska dosiahnutia plánovaných cieľov. Tú by bolo potrebné uskutočniť nakoľko sa jedná o verejné zdroje financií. NARP tiež ignoruje najnovšie vedecké poznatky v oblasti radónovej problematiky. Niektoré ciele NARP sú koncipované veľmi obecné a ich splnenie je ťažko kontrolovateľné v plnom rozsahu. V NARP SR úplne absentuje jeho výskumná podpora, čo býva štandardom pri tvorbe a realizácii takýchto programov. NARP SR nemá medzirezortný charakter, čo by jednoznačne prispelo k jeho váhe a kvalite. NARP nebol verejne predstavený odbornej verejnosti a ani ňou oponovaný, hoci sú na jeho realizáciu plánované veľké finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu.</p>		<p>pripomienky. Predmetom tejto fázy NARP a cieľom tohto materiálu je uskutočnenie reprezentatívneho prieskumu objemovej aktivity radónu v pobytočných priestoroch a na pracoviskách a na základe získaných údajov určiť oblasti so zvýšeným rizikom ožiarenia radónom. Na týchto územiach bude potrebné uplatňovať opatrenia. Cieľom nie je študovať geologické podložie. Geologické mapy pôdneho radónu sú k dispozícii na web stránke Geologického ústavu Dionýza Štúra. A tieto mapy budú použité pri identifikácii pobytočných priestorov a pracovísk, kde budú umiestnené stopové detektory. Ďalšie kritériá budú stanovené pracovníkmi územne príslušných orgánov radiačnej ochrany, napríklad vydanie stavebného povolenia pred/po roku 1992, hustota osídlenia, plošná výmera pracoviska v podzemí alebo prvom nadzemnom podlaží, počet tried v podzemí/prvom nadzemnom podlaží, rovnomernosť rozloženia meracích miest v danom mieste vzorkovania, atď. Predložený materiál je v súlade s bezpečnostnými</p>
--	--	--

				štandardami Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu so sídlom vo Viedni, odporúčaniami Svetovej zdravotníckej organizácie a ďalšími relevantnými medzinárodnými dokumentmi, štandardami a odporúčaniami a bol diskutovaný s laickou aj odbornou verejnosťou (Správa o účasti verejnosti a vyhodnotenie konzulácií).
Verejnosť	K predkladacej správe Je potrebné, aby predkladateľ uviedol v predkladacej správe, že predkladaný návrh NARP má pozitívne sociálne vplyvy. Odôvodnenie: Predkladateľ neuviedol v predkladacej správe pozitívne sociálne vplyvy napriek tomu, že tieto boli identifikované v doložke vybraných vplyvov a bola vypracovaná samostatná analýza sociálnych vplyvov.	O	A	Predkladacia správa bola upravená v zmysle pripomienky.
Verejnosť	Str. 15: A3) Výber vhodnej štatistickej metódy na identifikáciu území so zvýšeným výskytom radónu Územia s potenciálnym zvýšeným ožiarением radónom v bytových priestoroch a na pracoviskách budú identifikované a stanovené až na základe záverov komplexného radónového prieskumu, ktorý bude vykonaný podľa stratégie uvedenej vyššie v bode A2, zo štatistických metód.... Komentár: Predkladaný zámer vybrať vhodnú metódu na identifikáciu území s potenciálnym zvýšeným ožiarением radónom až po uskutočnení komplexného radónového	Z	N	Ostatný celoplošný radónový prieskum zameraný na vnútorné ovzdušie bytových priestorov a pracovísk bol na území Slovenskej republiky realizovaný v 90. rokoch minulého storočia. V súčasnosti je veľký tlak na znižovanie energetickej náročnosti budov bez ohľadu k tomu, či ide o bytové priestory alebo pracoviská. So znižovaním energetickej náročnosti

	<p>prieskumu v domoch je neopodstatnený. Neprispeje podstatne k zefektívneniu, urýchleniu a zlacneniu NARP. Návrh: Navrhujeme uskutočniť identifikáciu území so zvýšeným výskytom radónu v domoch ešte pred zahájením celoplošného prieskumu radónu v ovzduší domov a to napr. na základe predikovaných koncentrácií radónu v domoch pomocou modifikovaného radónového potenciálu pôd. Takýto prístup nám umožní prednostne uskutočniť prieskum radónu v domoch v tých najrizikovejších oblastiach Slovenska, pričom sa výrazne zefektívni a zlacnie plnenie hlavného cieľa NARP a to vyhľadávanie pobytových priestorov, kde objemové aktivity radónu prevyšujú referenčnú úroveň. Nami navrhovaný prístup nevyklučuje tiež uskutočnenie identifikácií území so zvýšeným výskytom radónu tiež až na základe záverov komplexného radónového prieskumu. Oba prístupy sa tak môžu porovnať, pričom sa získajú aj nové poznatky v oblasti plánovania radónového prieskumu v domoch. Druh pripomienky: zásadná</p>		<p>budov súvisí aj zmena v používaní stavebných materiálov a znižovaní objemu výmeny vzduchu medzi vnútorným a vonkajším prostredím v budovách. Bez uskutočnenia reprezentatívneho prieskumu radónu vo vnútornom ovzduší pobytových priestorov a pracovísk nevieme primerane nastaviť štatistické metódy na identifikáciu území so zvýšeným výskytom radónu. NARP vychádza z predpokladu, že pri identifikácii území so zvýšeným výskytom radónu sa zohľadní • percento (momentálne nevieme povedať či 5%, 10%,...) budov, v ktorých budú namerané koncentrácie objemovej aktivity radónu vyššie ako je referenčná úroveň 300 Bq/m³ v danom regióne, ekonomické a sociálne kritériá, ktoré budú závisieť okrem iného aj od možností štátneho rozpočtu a rozpočtu orgánov štátnej správy a samosprávy.</p>
Verejnost'	<p>Str. 15: Text: "Súčasťou uvažovaných stratégií je na účel zabezpečenia kvality metód používaných na riešenie radónovej problematiky aj vybudovanie Národného referenčného centra pre</p>	O	<p>N Na zabezpečenie špecializovaných činností a ďalšieho rozvoja podľa aktuálnych požiadaviek v oblasti radiačnej ochrany sa na základe</p>

	<p>radón v RÚVZ BB”. Komentár: Nie je bližšie špecifikované poslanie centra. O zabezpečenie akej kvality metód sa jedná? V súčasnosti je metrológia radónu zabezpečená radónovou kalibračnou komorou na SMÚ v BA. Nebude sa jednať o zbytočnú duplicitu? Druh pripomienky: bežná</p>			<p>rozhodnutia hlavného hygienika Slovenskej republiky a po schválení Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky môže zriadiť národné referenčné centrum pre radónovú problematiku. Aktuálne centrum tohto druhu na Slovensku absentuje. Radónová kalibračná komora slúži na úplne iný účel. Vybudované národné referenčné centrum bude plniť osobitné špecifické úlohy, pre potreby ďalšieho rozvoja radiačnej ochrany. Bude zabezpečovať metodické usmerňovanie, stanovovanie referenčných metód a štandardov, vykonávanie expertíznej a publikačnej činnosti, zabezpečenie zaškoľovania v nových terénnych metodikách a laboratórnych metodikách, navrhovanie hlavných smerov rozvoja radiačnej ochrany, usmerňovanie plnenia úloh vyplývajúcich zo smerníc, nariadení a odporúčaní Európskej komisie. Nebude poskytovať kalibračné služby, čo je v kompetencii SMU v BA.</p>
Verejnost'		Z	N	Ostatný celoplošný radónový prieskum

<p>Str. 8: 3.Stratégie Národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky [9] A. Identifikácia území so zvýšeným výskytom radónu A1) identifikácia typov pobytových priestorov, kde sa dlhodobo zdržiava verejnosť, napr. predškolské zariadenia, školské zariadenia, zariadenia na poskytovanie sociálnych služieb, zariadenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti atď., ktoré budú zahrnuté do národného radónového programu, A2) reprezentatívny prieskum vo vnútornom ovzduší vybraných pobytových priestorov a pracovísk, A3) výber vhodnej štatistickej metódy na identifikáciu území so zvýšeným výskytom radónu. Návrh: zaradiť bod A3) za bodA1), tj. vymeniť poradie bodov A2) a A3) Odôvodnenie: Je logickejšie, efektívnejšie a hlavne lacnejšie ak sa najprv uskutoční na základe vhodného prístupu identifikácia území so zvýšeným výskytom radónu a potom sa realizuje prieskum vo vnútornom ovzduší vybraných pobytových priestorov a pracovísk. V materiáli je zvolený opačný prístup k určeniu území so zvýšeným výskytom radónu v ovzduší pobytových priestorov ako navrhujeme my. Podľa WHO sú oba prístupy pre určenie tzv. radon-prone areas ekvivalentné, ale nami navrhovaný prístup je rýchlejší a hlavne lacnejší, čo umožní šetriť verejné financie. Podľa súčasných vedeckých prác sa dajú veľmi efektívne vyhľadávať tzv. radon-prone areas na základe informácií o hodnotách objemovej aktivity radónu v pôde a jej charakteristikách (viď. napr. Bulko et al., JRNCH 2021, Brandýsová et al.,prednáška na DRO 2021). Začínať NARP celoplošným radónovým prieskumom predstavuje vysoké riziko pre jeho úspech a z toho plynúce možné finančné straty.</p>		<p>zameraný na vnútorné ovzdušie pobytových priestorov a pracovísk bol na území Slovenskej republiky realizovaný v 90. rokoch minulého storočia. V súčasnosti je veľký tlak na znižovanie energetickej náročnosti budov bez ohľadu na to, či ide o pobytové priestory alebo pracoviská. So znižovaním energetickej náročnosti budov súvisí aj zmena v používaní stavebných materiálov a znižovaní objemu výmeny vzduchu medzi vnútorným a vonkajším prostredím v budovách. Bez uskutočnenia reprezentatívneho prieskumu radónu vo vnútornom ovzduší pobytových priestorov a pracovísk nevieme primerane nastaviť štatistické metódy na identifikáciu území so zvýšeným výskytom radónu. NARP vychádza z predpokladu, že pri identifikácii území so zvýšeným výskytom radónu sa zohľadní • percento (momentálne nevieme povedať či 5%, 10%,...) budov, v ktorých budú namerané koncentrácie objemovej aktivity radónu vyššie ako je referenčná úroveň 300 Bq/m³ v danom regióne,</p>
--	--	--

				ekonomické a sociálne kritériá, ktoré budú závisieť okrem iného aj od možností štátneho rozpočtu a rozpočtu orgánov štátnej správy a samosprávy.
Verejnosť	Str.11: O prebiehajúcom pilotnom radónovom prieskume a pripravovanej implementácii NARP bola široká odborná aj laická verejnosť informovaná okrem iného aj prostredníctvom relácie v publicisticko-spravodajskej televízii. Komentár: Odborná verejnosť je spravidla informovaná o nejakých výsledkoch prostredníctvom vystúpení na vedeckých konferenciách a vedeckých publikácií a nie prostredníctvom relácie v publicisticko-spravodajskej televízii. Očakávalo by sa, že o pripravovanej implementácii NARP bude odborná verejnosť oboznámená aspoň na seminári. Bohužiaľ nič také sa neuskutočnilo. Druh pripomienky: bežná	O		Pripomienka nemá charakter pripomienky, je len konštatovaním. O pripravovaných aktivitách, ako aj parciálnych výsledkoch prebiehajúcich projektov bola laická aj odborná verejnosť informovaná na odborných seminároch, ktorých počet bol vzhľadom na stále prebiehajúcu pandemickú situáciu obmedzený.
Verejnosť	Str.13: A2) Reprezentatívny prieskum vo vnútornom ovzduší vybraných pobytových priestorov a pracovísk Mnoho štúdií bolo vykonaných na účel zistenia korelácie hodnôt objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch a hodnôt objemovej aktivity radónu v pôde. Výsledky poukazujú na skutočnosť, že nie je možné relevantne zhodnotiť a identifikovať územia s potenciálnym zvýšeným ožiaraním radónom v pobytových priestoroch a na pracoviskách len na základe informácií o hodnotách objemovej aktivity radónu v pôde, z dôvodu, že do výpočtu vstupuje mnoho ďalších faktorov. Komentár: Celý	Z	N	NARP nemá charakter vedeckej práce a nevyžaduje rešerš na danú tému. Reprezentatívny prieskum nebude zameraný na meranie objemovej aktivity v pôde. Bod A2 je v súlade s odporúčaniami Európskej komisie No. 193 Radon in workplaces. Uvedené vedecké práce boli zamerané len na malé územie (oblasť Mochoviec) Slovenskej republiky.

	<p>odstavce je účelovo napísaný a bez jedinej citácie na uvedené tvrdenia. Existuje viacero prác, ktoré ukazujú, že napr. na základe modifikovaného radónového potenciálu je možné efektívne identifikovať územia s potenciálnym zvýšeným ožiarovaním radónom v pobytových priestoroch (vid'. napr. Bulko et al., JRNCH 2021, Brandýsová et al., prednáška na DRO 2021). Druh pripomienky: zásadná</p>			
Verejnost'	<p>Str.14: Obrázok č. 4 Etapy reprezentatívneho radónového prieskumu v Slovenskej republike (1.etapa 2023-2024: Prioritné sú školy, škôlky, domovy sociálnych služieb, prípadne nemocnice, atď.; 2.etapa 2024-2025: Prioritné sú trvalo obývané podzemné a prízemné pobytové priestory; 3.etapa 2025-2026: Prioritné sú pracoviská v podzemí) a text pod ním: "Komplexný reprezentatívny radónový prieskum bude vykonaný pracovníkmi ÚVZ SR a príslušných RÚVZ v pobytových priestoroch a na pracoviskách na účel vytvorenia radónových máp na základe týchto kritérií - SR bude rozdelená na 490 miest vzorkovania (mriežka 10 km x 10 km), - v každom mieste vzorkovania bude náhodne vybraných 15 budov s uvažovaním priorit jednotlivých etáp, t. j. spolu 7350 miest, - meranie sa bude vykonávať v budovách na trvalo obývanom prízemí (alebo prvom nadzemnom podlaží) alebo v podzemí, - merania budú realizované pomocou detektorov stôp v pevnej fáze (ďalej len „detektory“) v nevykurovacej sezóne 6 mesiacov so začiatkom merania v máji a vo vykurovacej sezóne 6 mesiacov so začiatkom merania v novembri, podľa potreby v dvoch, prípadne viacerých vybraných</p>	Z	N	<p>Na realizáciu reprezentatívneho radónového prieskumu pracovníkmi ÚVZ SR a príslušnými RÚVZ bol naplánovaný dostatočný rozpočet. ÚVZ SR a príslušné RÚVZ majú v súčasnosti viac ako 1500 zamestnancov.</p>

	miestnostiach,.....“ Komentár: Opísaný postup reprezentatívneho radónového prieskumu je príliš obecný. Očakávalo by sa vysvetliť ako sa budú konkrétne realizovať etapy 1 až 3. Ďalej je nereálne aby v priebehu jedného roka bolo rozmiestnených a vyhodnotených 7000 stopových detektorov pracovníkmi ÚVZ a príslušných RÚVZ SR. Druh pripomienky: zásadná			
Verejnost'	Str.15 a ďalšie časti materiálu Komentár: Časti B) a C) sú napísané veľmi obecné, ako nápady a idey. Bolo by žiadúce uviesť kontrolovateľné termíny plnenia úloh v jednotlivých aktivitách. Druh pripomienky: bežná	O	N	E-mailová adresa radon@uvzs.sk je už k dispozícii a v rámci pilotného prieskumu a prostredníctvom pracovníkov ÚVZ SR a RÚVZ bola poskytnutá nielen občanom, u ktorých sa prieskum vykonával (každý z nich dostal leták - Radón a zdravie obyvateľstva, ktorý bol pripravený s podporou WHO v minulosti, kde je predmetná adresa uvedená) Keďže na prieskume participovali aj pracovníci verejnej správy (Okresných, obecných úradov, atď.) bola informovaná aj širšia verejnost' - viaceré úrady verejnej správy zverejnili informáciu na svojich web-stránkach, rovnako ako to bolo zverejnené aj na sociálnych sieťach ÚVZ SR a RÚVZ. Webové stránky, ktoré používajú ÚVZ SR a RÚVZ budú sústreďovať a poskytovať informácie a ucelený prehľad o

			<p>radónovej problematike. Návštevníci stránok budú môcť klásť otázky, na ktoré budú odborní pracovníci ÚVZ SR, RÚVZ BA, RÚVZ BB, RÚVZ NR a RÚVZ KE odpovedať. Na webových stránkach ÚVZ SR a RÚVZ bude možné nájsť referencie na fyzické osoby – podnikateľov a právnické osoby, ktorí sú držiteľmi registrácie na stanovenie radónového indexu pozemku a stanovenie ožiarenia z prírodného zdroja ionizujúceho žiarenia v stavbe, ako aj príručky pre vlastníkov a užívateľov budov o možnostiach vykonania preventívnych opatrení a nápravných opatrení. V rokoch 2022 – 2026 budú pripravované a distribuované informačné videá o radóne pre zamestnávateľov, zamestnancov a obyvateľov. Relácie o radóne, informačné letáky a materiály, prezentácie vo forme powerpoint budú pracovníci územne príslušných orgánov radiačnej ochrany prezentovať aj na osobných stretnutiach. K dispozícii bude aj web stránka www.narp.sk, ktorá bude poskytovať laickej verejnosti aj odbornej verejnosti</p>
--	--	--	--

				komplexné informácie o radónovej problematike. Niektoré informačné materiály sú už pripravené, iné sú v štádiu prípravy. Informácie, ktoré budú poskytované vychádzajú z najaktuálnejších medzinárodných odporúčaní a štandardov.
Verejnost'	Str.18: 6. Ďalšie organizácie podieľajúce sa na uskutočňovaní NARP 2022 – 2026 Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky sa podieľa prostredníctvom vysokých škôl a svojich priamo riadených organizácií na informovaní a vzdelávaní verejnosti a odborníkov v oblasti ochrany pred ožiareními z radónu a na vývoji metód a technológií na znižovanie tohto ožiarenia. Komentár: Text nie je v súlade s možnosťami zapojenia organizácií riadenými MŠVVaŠ SR do NARP SR Text navrhujeme upraviť nasledovne: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky sa podieľa prostredníctvom vysokých škôl a svojich priamo riadených organizácií na informovaní a vzdelávaní verejnosti, študentov a odborníkov v oblasti ochrany pred ožiareními z radónu a ďalej na vypracovaní rôznych prístupov pre predikciu radon-prone areas, vývoji prístupov pre určenie priemerných ročných objemových aktivít radónu v domoch, vývoji metód radónovej diagnostiky pobytových priestorov, vývoji metód merania radónu, modelovaní a odhadoch radónového rizika pre rôzne prostredia a vekové kategórie obyvateľstva, vypracovaní metodických materiálov	Z	N	Navrhované znenie by nebolo v súlade s dikciou uvedenou v § 135 ods. 4 zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov: „Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky sa podieľa prostredníctvom vysokých škôl a svojich priamo riadených organizácií na informovaní a vzdelávaní verejnosti a odborníkov v oblasti ochrany pred ožiareními z radónu a na vývoji metód a technológií na znižovanie tohto ožiarenia.“.

	súvisiacich s NARP, a pod. Druh pripomienky: zásadná			
Verejnosť	Str.18: 6. Ďalšie organizácie podieľajúce sa na uskutočňovaní NARP 2022 – 2026 Na plnení úloh NARP 2022 – 2026 sa môžu podieľať v rámci svojej pôsobnosti aj ďalšie organizácie, a to v závislosti od ich vlastných finančných zdrojov. Komentár: Jedným zo zkladných nedostatkov predloženého materiálu je to, že je to program hlavne ÚVZ a RÚVZ a nie sú do realizácie NARP zapojené priamo ďalšie rezorty. Druh pripomienky: Zásadná	Z	N	V kapitole 6 sú identifikované ďalšie organizácie, ktoré sa môžu podieľať na NARP. Predložený NARP nevyklučuje zapojenie samospráv, ako aj príslušných rezortov štátnej správy. Štátna správa a samospráva sa môže do NARP zapojiť v rámci svojich programov, napríklad APVV, VEGA, KEPA.
Verejnosť	Str.9: 4. Prípravná fáza NARP Obrázok č. 2 Fázy realizácie NARP znázorňuje 3 fázy NARP. 1.fáza je prípravná fáza, 2.fáza je NARP na roky 2022-2026 a 3.fáza je NARP na roky 2027-2031. Komentár: Tzv. 1. fázu nie je možné považovať za plnohodnotnú súčasť NARP. Pilotný radónový prieskum a projekt STEAM nie sú národnými aktivitami, ale aktivitami IAEA Viedeň. Druh pripomienky: bežná	O	N	Prostredníctvom úradov verejného zdravotníctva sa Slovenská republika zapojila do projektu STEAM - Radónový medzikultúrny viacjazyčný prieskum verejnej mienky. Cieľom bolo zistiť úroveň informovanosti obyvateľov o problematike radónu a následne optimalizovať spôsoby oboznamovania obyvateľov o rizikách súvisiacich s radónom. Projekt prebiehal v 13 európskych krajinách. Národné aktivity – viažuce sa k národu alebo jeho územiu boli zastrešené MAAE.
Verejnosť	ÚVZ SR pri návrhu Národného akčného radónového plánu	Z		Uvedené nemá charakter pripomienky k predloženému materiálu. Ide o

<p>vychádza z ustanovení § 135 zákona NR SR 87/2018 Z.z., ktoré Združenie pre reguláciu rizika z radónu kritizovalo v rozporovom konaní v rámci MPK k návrhu tohto zákona. Predložený návrh Národného akčného radónového plánu (NARP) na roky 2022 až 2024 nie je koncepcne správny. V súčasnej etape je potrebné vytvoriť kooperatívny systém štátnych a neštátnych organizácií, ktoré budú v budúcnosti NARP podporovať. Predovšetkým je potrebné aby v rámci Slovenskej legálnej metrologie š.n.o. Banský Bystrica bolo vybudované laboratórium metrologie radónu detektormi stop alfa častíc v pevnej fáze, s kapacitou najmenej 60 tisíc dozimetrov za rok v cenovej relácii do 10 EUR/kus. Dozimetre budú potrebné po roku 2024 na rutinné, celoplošné meranie objemovej aktivity radónu v obydliach ľudí a vo verejne prístupných budovách podľa § 133 ods.(4). (Rodinných domov na meranie je 850 tisíc a v priemere každý potrebuje 3 dozimetre. Vyše 2 000 je základných škôl kde očakávame spotrebu 10 dozimetrov na školu.) Ďalej aby SLM Banská Bystrica zabezpečovala metrologické služby meračom radónu, to je kalibrácie a overovanie určených meradiel v zmyslu platného zákona o metrologii. Ďalej je potrebné uskutočniť jednanie s Ministerstvom Dopravy a výstavby aby napríklad vyhláškou k zákonu o výstavbe bolo ustanovené, že každá budova na ktorú bude vydané stavebné povolenie alebo stavebný súhlas po nadobudnutí účinnosti vyhlášky, musí obsahovať preventívne opatrenia proti prenikaniu radónu do interiérov s takou účinnosťou, ktorá zaručí, že priemerná Objemová aktivita radónu v obývaných interiéroch neprekročí hodnotu 100 Bq na meter kubický. (Náklady na preventívne opatrenia realizované po čas výstavby</p>		<p>konštatovanie všeobecných informácií autorom pripomienky. Ďalej považujeme za potrebné uviesť, že predkladaný NARP vychádza z plnenia požiadaviek definovaných v článkoch 100 a 103 smernice Rady 2013/59/Euratom z 5. decembra 2013, ktorou sa ustanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia, a ktorou sa zrušujú smernice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a č 2003/122/Euratom a nedochádza k goldplating-u. Smernica bola transponovaná do zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Transpozícia tejto smernice je sledovaná Európskou komisiou (pravidelne požadujú odpočet a status materiálu v procese schvaľovania), z dôvodu, že účinnosť § 135 zákona a ustanovení prílohy 11 bola odložená do 1.1.2024. Ak NARP 2022 - 2026 nebude schválený a realizovaný podľa predloženého materiálu a nebudú</p>
--	--	---

	<p>budovy dosahujú jednotky percent projektovaných nákladov na celú budovu.)</p>		<p>vymedzené územia so zvýšeným výskytom radónu, bude sa musieť vyžadovať plnenie požiadaviek zákona na celom území Slovenskej republiky, čo bude predstavovať negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, a aj na rozpočet verejnej správy. Bez vymedzenia území so zvýšeným výskytom radónu (tak ako si to predstavuje autor pripomienky) vznikne každému zamestnávateľovi, ktorého zamestnanci pracujú na prízemí alebo v suterénnych priestoroch budov, povinnosť realizovať merania radónu v pracovnom prostredí a preukázať, resp. opakovane preukazovať, že nie sú prekročené referenčné úrovne, a v prípade ich prekročenia realizovať príslušné optimalizačné opatrenia. Tieto opatrenia môžu byť finančne nákladné. Vymedzenie území so zvýšeným výskytom radónu zabráni vynakladaniu finančných prostriedkov na strane podnikateľov i na strane štátnej správy na merania na územiach, kde to nie je nevyhnutné, a kde sa zvýšené riziko ožiarovania radónom</p>
--	--	--	--

				nepredpokladá. Aktuálne by akceptovanie tejto pripomienky znamenalo len zbytočné a neodôvodnené vynakladanie finančných prostriedkov tam, kde to nie je nevyhnutné.
Verejnosť	V podkapitole 1.2 je potrebné nahradiť pojem "domovy sociálnych služieb" termínom "zariadenia sociálnych služieb" dôvod: precizovanie textu	O	A	Vlastný materiál bol upravený v zmysle pripomienky.
Verejnosť	Zásadné pripomienky k predloženému návrhu NARP SR: Str. 8: 3.Stratégie Národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky [9] A. Identifikácia území so zvýšeným výskytom radónu A1) identifikácia typov pobytových priestorov, kde sa dlhodobo zdržiava verejnosť, napr. predškolské zariadenia, školské zariadenia, zariadenia na poskytovanie sociálnych služieb, zariadenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti atď., ktoré budú zahrnuté do národného radónového programu, A2) reprezentatívny prieskum vo vnútornom ovzduší vybraných pobytových priestorov a pracovísk, A3) výber vhodnej štatistickej metódy na identifikáciu území so zvýšeným výskytom radónu. Návrh: zaradiť bod A3) za bodA1), tj. vymeniť poradie bodov A2) a A3) Odôvodnenie: Je logickejšie, efektívnejšie a hlavne lacnejšie ak sa najprv uskutoční na základe vhodného prístupu identifikácia území so zvýšeným výskytom radónu a potom sa realizuje prieskum vo vnútornom ovzduší vybraných pobytových	Z	N	Celoplošný radónový prieskum zameraný na vnútorné ovzdušie pobytových priestorov a pracovísk bol na území Slovenskej republiky realizovaný v 90. rokoch minulého storočia. V súčasnosti je veľký tlak na znižovanie energetickej náročnosti budov bez ohľadu na to, či ide o pobytové priestory alebo pracoviská. So znižovaním energetickej náročnosti budov súvisí aj zmena v používaní stavebných materiálov a znižovaní objemu výmeny vzduchu medzi vnútorným a vonkajším prostredím v budovách. Bez uskutočnenia reprezentatívneho prieskumu radónu vo vnútornom ovzduší pobytových

<p>priestorov a pracovísk. V materiáli je zvolený opačný prístup k určeniu území so zvýšeným výskytom radónu v ovzduší pobytových priestorov ako navrhujeme my. Podľa WHO sú oba prístupy pre určenie tzv. radon-prone areas ekvivalentné, ale nami navrhovaný prístup je rýchlejší a hlavne lacnejší, čo umožní šetriť verejné financie. Podľa súčasných vedeckých prác sa dajú veľmi efektívne vyhľadávať tzv. radon-prone areas na základe informácií o hodnotách objemovej aktivity radónu v pôde a jej charakteristikách (viď. napr. Bulko et al., JRNCH 2021, Brandýsová et al., prednáška na DRO 2021). Začínať NARP celoplošným radónovým prieskumom predstavuje vysoké riziko pre jeho úspech a z toho plynúce možné finančné straty. Druh pripomienky: zásadná Str.13: A2) Reprezentatívny prieskum vo vnútornom ovzduší vybraných pobytových priestorov a pracovísk Mnoho štúdií bolo vykonaných na účel zistenia korelácie hodnôt objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch a hodnôt objemovej aktivity radónu v pôde. Výsledky poukazujú na skutočnosť, že nie je možné relevantne zhodnotiť a identifikovať územia s potenciálnym zvýšeným ožiarovaním radónom v pobytových priestoroch a na pracoviskách len na základe informácií o hodnotách objemovej aktivity radónu v pôde, z dôvodu, že do výpočtu vstupuje mnoho ďalších faktorov. Komentár: Celý odstavec je účelovo napísaný a bez jedinej citácie na uvedené tvrdenia. Existuje viacero prác, ktoré ukazujú, že napr. na základe modifikovaného radónového potenciálu je možné efektívne identifikovať územia s potenciálnym zvýšeným ožiarovaním radónom v pobytových priestoroch (viď. napr. Bulko et al., JRNCH 2021, Brandýsová et al., prednáška na DRO 2021).</p>		<p>priestorov a pracovísk nevieme primerane nastaviť štatistické metódy na identifikáciu území so zvýšeným výskytom radónu. NARP vychádza z predpokladu, že pri identifikácii území so zvýšeným výskytom radónu sa zohľadní • percento (momentálne nevieme povedať či 5%, 10%,...) budov, v ktorých budú namerané koncentrácie objemovej aktivity radónu vyššie ako je referenčná úroveň 300 Bq/m³ v danom regióne, ekonomické a sociálne kritériá, ktoré budú závisieť okrem iného aj od možností štátneho rozpočtu a rozpočtu orgánov štátnej správy a samosprávy. NARP nemá charakter vedeckej práce a nevyžaduje rešerš na danú tému. Reprezentatívny prieskum nebude zameraný na meranie objemovej aktivity v pôde. Bod A2 je v súlade s odporúčaniami Európskej komisie No. 193 Radon in workplaces. Uvedené vedecké práce boli zamerané len na malé územie (oblasť Mochoviec) Slovenskej republiky. Na realizáciu reprezentatívneho radónového prieskumu pracovníkmi ÚVZ SR a</p>
---	--	---

<p>Druh pripomienky: zásadná Str.14: Obrázok č. 4 Etapy reprezentatívneho radónového prieskumu v Slovenskej republike (1.etapa 2023-2024: Prioritné sú školy, škôlky, domovy sociálnych služieb, prípadne nemocnice, atď.; 2.etapa 2024-2025: Prioritné sú trvalo obývané podzemné a prízemné pobytové priestory; 3.etapa 2025-2026: Prioritné sú pracoviská v podzemí) a text pod ním: “Komplexný reprezentatívny radónový prieskum bude vykonaný pracovníkmi ÚVZ SR a príslušných RÚVZ v pobytových priestoroch a na pracoviskách na účel vytvorenia radónových máp na základe týchto kritérií - SR bude rozdelená na 490 miest vzorkovania (mriežka 10 km x 10 km), - v každom mieste vzorkovania bude náhodne vybraných 15 budov s uvážením priorít jednotlivých etáp, t. j. spolu 7350 miest, - meranie sa bude vykonávať v budovách na trvalo obývanom prízemí (alebo prvom nadzemnom podlaží) alebo v podzemí, - merania budú realizované pomocou detektorov stôp v pevnej fáze (ďalej len „detektory“) v vykurovacej sezóne 6 mesiacov so začiatkom merania v máji a vo vykurovacej sezóne 6 mesiacov so začiatkom merania v novembri, podľa potreby v dvoch, prípadne viacerých vybraných miestnostiach,.....“ Komentár: Opísaný postup reprezentatívneho radónového prieskumu je príliš obecný. Očakávalo by sa vysvetliť ako sa budú konkrétne realizovať etapy 1 až 3. Ďalej je nereálne aby v priebehu jedného roka bolo rozmiestnených a vyhodnotených 7000 stopových detektorov pracovníkmi ÚVZ a príslušných RÚVZ SR. Druh pripomienky: zásadná Str. 15: A3) Výber vhodnej štatistickej metódy na identifikáciu územia so zvýšeným výskytom radónu Územia s potenciálnym zvýšeným ožiarením radónom v pobytových</p>		<p>príslušnými RÚVZ bol naplánovaný dostatočný rozpočet. ÚVZ SR a príslušné RÚVZ majú v súčasnosti viac ako 1500 zamestnancov. Celoplošný radónový prieskum zameraný na vnútorné ovzdušie pobytových priestorov a pracovísk bol na území Slovenskej republiky realizovaný v 90. rokoch minulého storočia. V súčasnosti je veľký tlak na znižovanie energetickej náročnosti budov bez ohľadu k tomu, či ide o pobytové priestory alebo pracoviská. So znižovaním energetickej náročnosti budov súvisí aj zmena v používaní stavebných materiálov a znižovaní objemu výmeny vzduchu medzi vnútorným a vonkajším prostredím v budovách. Bez uskutočnenia reprezentatívneho prieskumu radónu vo vnútornom ovzduší pobytových priestorov a pracovísk nevieme primerane nastaviť štatistické metódy na identifikáciu územia so zvýšeným výskytom radónu. NARP vychádza z predpokladu, že pri identifikácii územia so zvýšeným výskytom radónu sa zohľadní • percento (momentálne</p>
--	--	--

<p>priestoroch a na pracoviskách budú identifikované a stanovené až na základe záverov komplexného radónového prieskumu, ktorý bude vykonaný podľa stratégie uvedenej vyššie v bode A2, zo štatistických metód..... Komentár: Predkladaný zámer vybrať vhodnú metódu na identifikáciu území s potenciálnym zvýšeným ožiarением radónom až po uskutočnení komplexného radónového prieskumu v domoch je neopodstatnený. Neprispeje podstatne k zefektívneniu, urýchleniu a zlacneniu NARP. Návrh: Navrhujeme uskutočniť identifikáciu území so zvýšeným výskytom radónu v domoch ešte pred zahájením celoplošného prieskumu radónu v ovzduší domov a to napr. na základe predikovaných koncentrácií radónu v domoch pomocou modifikovaného radónového potenciálu pôd. Takýto prístup nám umožní prednostne uskutočniť prieskum radónu v domoch v tých najrizikovejších oblastiach Slovenska, pričom sa výrazne zefektívni a zlacnie plnenie hlavného cieľa NARP a to vyhľadávanie pobytových priestorov, kde objemové aktivity radónu prevyšujú referenčnú úroveň. Nami navrhovaný prístup nevyklučuje tiež uskutočnenie identifikácií území so zvýšeným výskytom radónu tiež až na základe záverov komplexného radónového prieskumu. Oba prístupy sa tak môžu porovnať, pričom sa získajú aj nové poznatky v oblasti plánovania radónového prieskumu v domoch. Druh pripomienky: zásadná Str.18: 6. Ďalšie organizácie podieľajúce sa na uskutočňovaní NARP 2022 – 2026 Na plnení úloh NARP 2022 – 2026 sa môžu podieľať v rámci svojej pôsobnosti aj ďalšie organizácie, a to v závislosti od ich vlastných finančných zdrojov. Komentár: Jedným zo zkladných nedostatkov predloženého materiálu je to, že je to program hlavne ÚVZ a</p>		<p>nevieme povedať či 5%, 10%,...) budov, v ktorých budú namerané koncentrácie objemovej aktivity radónu vyššie ako je referenčná úroveň 300 Bq/m³ v danom regióne, ekonomické a sociálne kritériá, ktoré budú závisieť okrem iného aj od možností štátneho rozpočtu a rozpočtu orgánov štátnej správy a samosprávy. Predložený NARP nevyklučuje zapojenie samospráv, ako aj príslušných rezortov štátnej správy. Štátna správa a samospráva sa môže do NARP zapojiť v rámci svojich programov, napríklad APVV, VEGA, KEGA.</p>
---	--	--

	RÚVZ a nie sú do realizácie NARP zapojené priamo ďalšie rezorty. Druh pripomienky: Zásadná			
Verejnosť	Združenie pre reguláciu rizika z radónu má zásadnú pripomienku ku koncepcii Národného akčného radónového plánu na obdobie 2022 až 2024. Vyhľadávanie území so zvýšeným rizikom výskytu vysokých objemových aktivít radónu v interiéroch domov (prone area) považujeme za zbytočné plytvanie finančnými prostriedkami štátu, ktoré by sa mohli v rámci NARP využiť efektívnejšie. Zo skôr vykonaných reprezentatívnych prieskumov (Nikodémová a kol.1992-95, a Cabánková 2013-2015) vieme, že priemerná interiérová OAR v SR je 170 Bq na meter kubický a 3. kvartyl OAR rodinných domov má hodnotu 257 Bq na meter kubický, čo sú najvyššie hodnoty zistené v krajinách EU. Pri dramaticky meniacich sa štruktúrach geologického prostredia SR nájdeme, že Slovensko je jedna prone area. Vyhľadávanie prone area malo zmysel v rozľahlých krajinách s veľkými plochami uniformnej geologickej štruktúry ako je NSR, Francúzsko, Ruská federácia a konečne i Maďarsko a Poľsko v čase kedy koncepcia ochrany pred radónom bola zameraná na vyhľadanie a usmernenie vysokých OAR v interiéroch budov. Terajšia doktrína ICRP ustanovená v publikácii 126 ICRP je zameraná na celoplošné znižovanie každej interiérovej OAR, kde to je finančne efektívne. Vychádza sa z toho, že každá expozícia radónu je nebezpečná a riziko ochorenia rakovinou pľúc pri OAR 100 Bq na meter kubický zvyšuje výskyt rakoviny pľúc o 16 %. Ušetrené prostriedky by sa mohli využiť napríklad na podporu	Z	N	Nemôžeme súhlasiť s pripomienkou, že „Slovensko je jedna prone area“. Vymedzenie území so zvýšeným výskytom radónu je nevyhnutné a zabráni vynakladaniu finančných prostriedkov na strane podnikateľov i na strane štátnej správy na merania na územiach, kde to nie je nevyhnutné, a kde sa zvýšené riziko ožiarenia radónom nepredpokladá. Aktuálne by akceptovanie tejto pripomienky znamenalo len zbytočné a neodôvodnené vynakladanie finančných prostriedkov tam, kde to nie je nevyhnutné. Bez vymedzenia území so zvýšeným výskytom radónu vznikne každému zamestnávateľovi, ktorého zamestnanci pracujú na prízemí alebo v suterénnych priestoroch budov, povinnosť realizovať merania radónu v pracovnom prostredí a preukázať, resp. opakovane preukazovať, že nie sú prekročené referenčné úrovne, a v prípade ich prekročenia realizovať

	vzniku malých stavbárskych subjektov zameraných na sanáciu rizika z radónu v užívaných budovách		príslušné optimalizačné opatrenia. Tieto opatrenia môžu byť finančne nákladné. Vymedzenie území so zvýšeným výskytom radónu zabráni vynakladaniu finančných prostriedkov na strane podnikateľov i na strane štátnej správy na merania na územiach, kde to nie je nevyhnutné, a kde sa zvýšené riziko ožiarovania radónom nepredpokladá.
ZRRR	<p>ÚVZ SR pri návrhu Národného akčného radónového plánu vychádza z ustanovení § 135 zákona NR SR 87/2018 Z.z., ktoré Združenie pre reguláciu rizika z radónu kritizovalo v rozporovom konaní v rámci MPK k návrhu tohto zákona. Predložený návrh Národného akčného radónového plánu (NARP) na roky 2022 až 2024 nie je koncepčne správny. V súčasnej etape je potrebné vytvoriť kooperatívny systém štátnych a neštátnych organizácií, ktoré budú v budúcnosti NARP podporovať. Predovšetkým je potrebné aby v rámci Slovenskej legálnej metrológie š.n.o. Banský Bystrica bolo vybudované laboratórium metrológie radónu detektormi stop alfa častíc v pevnej fáze, s kapacitou najmenej 60 tisíc dozimetrov za rok v cenovej relácii do 10 EUR/kus. Dozimetre budú potrebné po roku 2024 na rutinné, celoplošné meranie objemovej aktivity radónu v obydlíach ľudí a vo verejne prístupných budovách podľa § 133 ods.(4). (Rodinných domov na meranie je 850 tisíc a v priemere každý</p>	Z	<p>Uvedené nemá charakter pripomienky k predloženému materiálu. Ide o konštatovanie všeobecných informácií. Ďalej považujeme za potrebné uviesť, že predkladaný NARP vychádza z plnenia požiadaviek definovaných v článkoch 100 a 103 smernice Rady 2013/59/Euratom z 5. decembra 2013, ktorou sa ustanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia, a ktorou sa zrušujú smernice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a č 2003/122/Euratom a nedochádza k goldplating-u. Smernica bola</p>

	<p>potrebuje 3 dozimetre. Vyše 2 000 je základných škôl kde očakávame spotrebu 10 dozimetrov na školu.) Ďalej aby SLM Banská Bystrica zabezpečovala metrologické služby meračom radónu, to je kalibrácie a overovanie určených meradiel v zmyslu platného zákona o metrológii. Ďalej je potrebné uskutočniť jednania s Ministerstvom Dopravy a výstavby aby vyhláškou k zákonu o výstavbe bolo ustanovené, že každá budova na ktorú bude vydané stavebné povolenie alebo stavebný súhlas po nadobudnutí účinnosti vyhlášky, musí obsahovať preventívne opatrenia proti prenikaniu radónu do interiérov s takou účinnosťou, ktorá zaručí, že priemerná objemová aktivita radónu v obývaných interiéroch neprekročí hodnotu 100 Bq na meter kubický. (Hodnota 100 Bq na meter kubický nie je v rozpore s referenčnou úrovňou 300 Bq na meter kubický, lebo to je horná hranica optimalizácie OAR nie limit alebo zásahová úroveň. Náklady na preventívne opatrenia realizované počas výstavby budovy dosahujú jednotky percent projektovaných nákladov na celú budovu.)</p>		<p>transponovaná do zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Transpozícia tejto smernice je sledovaná Európskou komisiou (pravidelne požadujú odpočet a status materiálu v procese schvaľovania), z dôvodu, že účinnosť § 135 zákona a ustanovení prílohy 11 bola odložená do 1.1.2024. Ak NARP 2022 - 2026 nebude schválený a realizovaný podľa predloženého materiálu a nebudú vymedzené územia so zvýšeným výskytom radónu, bude sa musieť vyžadovať plnenie požiadaviek zákona na celom území Slovenskej republiky, čo bude predstavovať negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, a aj na rozpočet verejnej správy. Bez vymedzenia území so zvýšeným výskytom radónu (tak ako si to predstavuje autor pripomienky) vznikne každému zamestnávateľovi, ktorého zamestnanci pracujú na prízemí alebo v suterénnych priestoroch budov, povinnosť realizovať merania radónu v pracovnom prostredí a preukázať, resp.</p>
--	---	--	---

			<p>opakovane preukazovať, že nie sú prekročené referenčné úrovne, a v prípade ich prekročenia realizovať príslušné optimalizačné opatrenia. Tieto opatrenia môžu byť finančne nákladné. Vymedzenie území so zvýšeným výskytom radónu zabráni vynakladaniu finančných prostriedkov na strane podnikateľov i na strane štátnej správy na merania na územiach, kde to nie je nevyhnutné, a kde sa zvýšené riziko ožiarenia radónom nepredpokladá. Aktuálne by akceptovanie tejto pripomienky znamenalo len ďalšie zbytočné a neodôvodnené vynakladanie finančných prostriedkov tam, kde to nie je nevyhnutné.</p>
ZRRR	<p>ÚVZ SR pri návrhu Národného akčného radónového plánu vychádza z ustanovení § 135 zákona NR SR 87/2018 Z.z., ktoré Združenie pre reguláciu rizika z radónu kritizovalo v rozporovom konaní v rámci MPK k návrhu tohto zákona. Predložený návrh Národného akčného radónového plánu (NARP) na roky 2022 až 2024 nie je koncepčne správny. V súčasnej etape je potrebné vytvoriť kooperatívny systém štátnych a neštátnych organizácií, ktoré budú v budúcnosti NARP podporovať. Predovšetkým je</p>	Z	<p>Uvedené nemá charakter pripomienky k predloženému materiálu. Ide o konštatovanie všeobecných informácií. Ďalej považujeme za potrebné uviesť, že predkladaný NARP vychádza z plnenia požiadaviek definovaných v článkoch 100 a 103 smernice Rady 2013/59/Euratom z 5. decembra 2013, ktorou sa ustanovujú základné</p>

<p>potrebné aby v rámci Slovenskej legálnej metrologie š.n.o. Banský Bystrica bolo vybudované laboratórium metrologie radónu detektormi stop alfa častíc v pevnej fáze, s kapacitou najmenej 60 tisíc dozimetrov za rok v cenovej relácii do 10 EUR/kus. Dozimetre budú potrebné po roku 2024 na rutinné, celoplošné meranie objemovej aktivity radónu v obydliach ľudí a vo verejne prístupných budovách podľa § 133 ods.(4). (Rodinných domov na meranie je 850 tisíc a v priemere každý potrebuje 3 dozimetre. Vyše 2 000 je základných škôl kde očakávame spotrebu 10 dozimetrov na školu.) Ďalej aby SLM Banská Bystrica zabezpečovala metrologické služby meračom radónu, to je kalibrácie a overovanie určených meradiel v zmyslu platného zákona o metrologii. Ďalej je potrebné uskutočniť jednanie s Ministerstvom Dopravy a výstavby aby vyhláškou k zákonu o výstavbe bolo ustanovené, že každá budova na ktorú bude vydané stavebné povolenie alebo stavebný súhlas po nadobudnutí účinnosti vyhlášky, musí obsahovať preventívne opatrenia proti prenikaniu radónu do interiérov s takou účinnosťou, ktorá zaručí, že priemerná Objemová aktivita radónu v obývaných interiéroch neprekročí hodnotu 100 Bq na meter kubický. (Hodnota 100 Bq na meter kubický nie je v rozpore s hodnotou referenčnej úrovne 300 Bq na meter kubický, lebo tá je hornou hranicou optimalizácie rizika. Náklady na preventívne opatrenia realizované po čas výstavby budovy dosahujú jednotky percent projektovaných nákladov na celú budovu.)</p>		<p>bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia, a ktorou sa zrušujú smernice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a č 2003/122/Euratom a nedochádza k goldplating-u. Smernica bola transponovaná do zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Transpozícia tejto smernice je sledovaná Európskou komisiou (pravidelne požadujú odpočet a status materiálu v procese schvaľovania), z dôvodu, že účinnosť § 135 zákona a ustanovení prílohy 11 bola odložená do 1.1.2024. Ak NARP 2022 - 2026 nebude schválený a realizovaný podľa predloženého materiálu a nebudú vymedzené územia so zvýšeným výskytom radónu, bude sa musieť vyžadovať plnenie požiadaviek zákona na celom území Slovenskej republiky, čo bude predstavovať negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, a aj na rozpočet verejnej správy. Bez vymedzenia území so zvýšeným</p>
---	--	---

				<p>výskytom radónu (tak ako si to predstavuje autor pripomienky) vznikne každému zamestnávateľovi, ktorého zamestnanci pracujú na prízemí alebo v suterénnych priestoroch budov, povinnosť realizovať merania radónu v pracovnom prostredí a preukázať, resp. opakovane preukazovať, že nie sú prekročené referenčné úrovne, a v prípade ich prekročenia realizovať príslušné optimalizačné opatrenia. Tieto opatrenia môžu byť finančne nákladné. Vymedzenie území so zvýšeným výskytom radónu zabráni vynakladaniu finančných prostriedkov na strane podnikateľov i na strane štátnej správy na merania na územiach, kde to nie je nevyhnutné, a kde sa zvýšené riziko ožiarenia radónom nepredpokladá. Aktuálne by akceptovanie tejto pripomienky znamenalo len ďalšie zbytočné a neodôvodnené vynakladanie finančných prostriedkov tam, kde to nie je nevyhnutné.</p>
ZRRR		Z	N	Nemôžeme súhlasiť s pripomienkou, že

<p>Združenie pre reguláciu rizika z radónu má zásadnú pripomienku ku koncepcii Národného akčného radónového plánu na obdobie 2022 až 2024. Vyhľadávanie území so zvýšeným rizikom výskytu vysokých objemových aktivít radónu v interiéroch domov (prone area) považujeme za zbytočné plytvanie finančnými prostriedkami štátu, ktoré by sa mohli v rámci NARP využiť efektívnejšie. Zo skôr vykonaných reprezentatívnych prieskumov (Nikodémová a kol.1992-95, a Cabánková 2013-2015) vieme, že priemerná interiérová OAR v SR je 170 Bq na meter kubický a 3. kvartyl OAR rodinných domov má hodnotu 257 Bq na meter kubický, čo sú najvyššie hodnoty zistené v krajinách EU. Pri dramaticky meniacich sa štruktúrach geologického prostredia SR nájdeme, že Slovensko je jedna prone area. Vyhľadávanie prone area malo zmysel v rozľahlých krajinách s veľkými plochami uniformnej geologickej štruktúry ako je NSR, Francúzsko, Ruská federácia a konečne i Maďarsko a Poľsko v čase kedy koncepcia ochrany pred radónom bola zameraná na vyhľadanie a usmernenie vysokých OAR v interiéroch budov. Terajšia doktrína ICRP ustanovená v publikácii 126 ICRP je zameraná na celoplošné znižovanie každej interiérovej OAR, kde to je finančne efektívne. Vychádza sa z toho, že každá expozícia radónu je nebezpečná a riziko ochorenia rakovinou pľúc pri OAR 100 Bq na meter kubický zvyšuje výskyt rakoviny pľúc o 16 %. Ušetrené prostriedky by sa mohli využiť napríklad na podporu vzniku malých stavbárskych subjektov zameraných na sanáciu rizika z radónu v užívaných budovách</p>		<p>„Slovensko je jedna prone area“. Vymedzenie území so zvýšeným výskytom radónu je nevyhnutné a zabráni vynakladaniu finančných prostriedkov na strane podnikateľov i na strane štátnej správy na merania na územiach, kde to nie je nevyhnutné, a kde sa zvýšené riziko ožiarenia radónom nepredpokladá. Aktuálne by akceptovanie tejto pripomienky znamenalo len zbytočné a neodôvodnené vynakladanie finančných prostriedkov tam, kde to nie je nevyhnutné. Bez vymedzenia území so zvýšeným výskytom radónu vznikne každému zamestnávateľovi, ktorého zamestnanci pracujú na prízemí alebo v suterénnych priestoroch budov, povinnosť realizovať merania radónu v pracovnom prostredí a preukázať, resp. opakovane preukazovať, že nie sú prekročené referenčné úrovne, a v prípade ich prekročenia realizovať príslušné optimalizačné opatrenia. Tieto opatrenia môžu byť finančne nákladné. Vymedzenie území so zvýšeným výskytom radónu zabráni</p>
---	--	---

				vynakladaniu finančných prostriedkov na strane podnikateľov i na strane štátnej správy na merania na územiach, kde to nie je nevyhnutné, a kde sa zvýšené riziko.
ZRRR	Združenie pre reguláciu rizika z radónu má zásadnú pripomienku ku koncepcii Národného akčného radónového plánu na obdobie 2022 až 2024. Vyhľadávanie území so zvýšeným rizikom výskytu vysokých objemových aktivít radónu v interiéroch domov (prone area) považujeme za zbytočné plytvanie finančnými prostriedkami štátu, ktoré by sa mohli v rámci NARP využiť efektívnejšie. Zo skôr vykonaných reprezentatívnych prieskumov (Nikodémová a kol.1992-95, a Cabáneková 2013-2015) vieme, že priemerná interiérová OAR v SR je 170 Bq na meter kubický a 3. kvartyl OAR rodinných domov má hodnotu 257 Bq na meter kubický, čo sú najvyššie hodnoty zistené v krajinách EU. Pri dramaticky meniacich sa štruktúrach geologického prostredia SR nájdeme, že Slovensko je jedna prone area. Vyhľadávanie prone area malo zmysel v rozľahlých krajinách s veľkými plochami uniformnej geologickej štruktúry ako je NSR, Francúzsko, Ruská federácia a konečne i Maďarsko a Poľsko v čase kedy koncepcia ochrany pred radónom bola zameraná na vyhľadanie a usmernenie vysokých OAR v interiéroch budov. Terajšia doktrína ICRP ustanovená v publikácii 126 ICRP je zameraná na celoplošné znižovanie každej interiérovej OAR, kde to je finančne efektívne. Vychádza sa z toho, že každá expozícia	O	N	Nemôžeme súhlasiť s pripomienkou, že „Slovensko je jedna prone area“. Vymedzenie území so zvýšeným výskytom radónu je nevyhnutné a zabráni vynakladaniu finančných prostriedkov na strane podnikateľov i na strane štátnej správy na merania na územiach, kde to nie je nevyhnutné, a kde sa zvýšené riziko ožiarovania radónom nepredpokladá. Aktuálne by akceptovanie tejto pripomienky znamenalo len zbytočné a neodôvodnené vynakladanie finančných prostriedkov tam, kde to nie je nevyhnutné. Bez vymedzenia území so zvýšeným výskytom radónu vznikne každému zamestnávateľovi, ktorého zamestnanci pracujú na prízemí alebo v suterénnych priestoroch budov, povinnosť realizovať merania radónu v pracovnom prostredí a preukázať, resp.

	<p>radónu je nebezpečná a riziko ochorenia rakovinou pľúc pri OAR 100 Bq na meter kubický zvyšuje výskyt rakoviny pľúc o 16 %. Ušetrené prostriedky by sa mohli využiť napríklad na podporu vzniku malých stavbárskych subjektov zameraných na sanáciu rizika z radónu v užívaných budovách</p>		<p>opakovane preukazovať, že nie sú prekročené referenčné úrovne, a v prípade ich prekročenia realizovať príslušné optimalizačné opatrenia. Tieto opatrenia môžu byť finančne nákladné. Vymedzenie území so zvýšeným výskytom radónu zabráni vynakladaniu finančných prostriedkov na strane podnikateľov i na strane štátnej správy na merania na územiach, kde to nie je nevyhnutné, a kde sa zvýšené riziko.</p>
--	---	--	--